

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav románských studií

Bakalářská práce

Markéta Malinová

Charakteristika a užití studentského slangu ve Španělsku a Hispánské Americe

Characteristics and use of student slang in Spain and Hispanic
America

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce doc. PhDr. Petru Čermákovi, Ph.D. za jeho trpělivost, ochotu, cenné rady a připomínky.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 8. května 2016

Podpis.....

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá studentským slangem ve Španělsku a Hispánské Americe. Teoretická část se věnuje popisu a charakteristice jazykových útvarů se zaměřením na slang. Studentský slang je dále popsán zejména z lexikologického hlediska, jsou uvedeny nejčastější způsoby tvoření slangových výrazů, a také příklady ze slovní zásoby. Krátce jsou zmíněna specifika slangu v Hispánské Americe. Praktickou část představuje výzkum formou dotazníku, který předkládá příklady slangových výrazů reálných španělských studentů paralelně k vybraným spisovným výrazům z prostředí studentského života. Na základě odpovědí jsou stanoveny závěry (časté mechanismy tvoření slangových výrazů, odlišnosti v Hispánské Americe aj.).

Klíčová slova

slang, španělský jazyk, student, Španělsko, Hispánská Amerika, lexikologie, slovní zásoba

Abstract

The thesis is focused on a student slang in Spain and Hispanic America. In the theoretical part we describe standard and non-standard language focusing attention on slang. We describe the student slang especially from a lexicological point of view, so we present the most frequent processes of word formation and also some examples of vocabulary. Then we mention some specifics of slang in Hispanic America. In the practical part we present a research that shows some examples of vocabulary of real spanish students. On the basis of theirs answers we determine conclusions (processes of word formation of slang expressions, differences between Hispanic America and Spain etc.).

Key words

slang, spanish language, student, Spain, Hispanic America, lexicology, vocabulary

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	DIFERENCIACE NÁRODNÍHO JAZYKA	10
2.1	Spisovný jazyk.....	10
2.2	Nespisovné útvary	11
2.3	Terminologie v české tradici	12
2.3.1	Profesní mluva.....	12
2.3.2	Argot.....	12
2.3.3	Slang.....	12
2.4	Terminologie ve španělské tradici	13
3	STUDENTSKÝ SLANG	15
3.1	Pojem studentský slang.....	15
3.2	Počátky slangu mladých	15
4	GRAMATICKÁ CHARAKTERISTIKA STUDENTSKÉHO SLANGU.....	17
4.1	Lexikologie	17
4.1.1	Slovní zásoba	17
4.1.2	Vrstvy slovní zásoby	18
4.1.3	Způsoby obohacování slovní zásoby	18
4.1.4	Slovotvorba	18
4.1.4.1	Odvozování.....	19
4.1.4.2	Skládání	21
4.1.4.3	Zkracování	21
4.1.4.4	Slova přejatá z cizích jazyků.....	22
4.2	Lexikální sémantika	24
4.2.1	Význam.....	24
4.2.2	Metafora	25
4.3	Frazeologie	25
5	SPECIFIKA STUDENTSKÉHO SLANGU V HISPÁNSKÉ AMERICE	28
5.1	Původ americké španělštiny	28
5.2	Indiánský vliv	29
5.3	Anglicismy.....	29
5.4	Slova přejatá z dalších jazyků.....	30
6	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU	33
6.1	Názvy budov a místností.....	33
6.2	Názvy a charakteristiky osob (se vztahem ke studiu)	33
6.3	Názvy věcí, činností a skutečností vztahujících se ke studiu	36
6.4	Mimoškolní skutečnosti	42
7	MECHANISMY TVOŘENÍ SLOV STUDENTSKÉHO SLANGU	48

7.1	Tvoření nových slov	48
7.2	Přejímání z cizích jazyků.....	49
7.3	Přenesená pojmenování	51
7.4	Frazémy.....	51
8	ZÁVĚR.....	53
	RESUMÉ (ČESKY)	55
	RESUMEN (EN ESPAÑOL)	56
	BIBLIOGRAFIE	58
	PŘÍLOHY	61

1 Úvod

Tématem práce je studentský slang ve Španělsku a Hispánské Americe, tedy v hlavních dvou oblastech, kde je španělština úředním jazykem. Pro studentský slang jako předmět práce jsem se rozhodla zejména pro jeho rozmanitost a proměnlivost, téma je mi blízké také díky cílové skupině, na jejíž mluvu je práce zaměřena. Se španělským jazykem mladých lidí jsem vzhledem ke svému oboru studia v kontaktu, zajímal mě tedy podrobnější vhléd do tématu.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část a je doplněna přílohami. Teoretická část se zabývá popisem jednotlivých podob nespisovného jazyka se zaměřením na slang, konkrétně na slang v prostředí studentského života. Jelikož se práce věnuje španělskému jazyku, zmiňuje také odlišnosti v terminologii české a španělské tradice. Dále si klade za cíl charakterizovat španělský studentský slang z gramatického hlediska, se zaměřením na lexikologii, zmiňuje některé způsoby obohacování slovní zásoby slangu (tvoření nových slov, změny významu slov stávajících, vznik ustálených slovních spojení a přejímání slov z jiných jazyků).

Vzhledem k tomu, že se práce zabývá slangem ve dvou oblastech, které mají společný jazyk, ale odlišné geografické a historické podmínky, popisuje poslední kapitola teoretické části krátce specifika studentského slangu v Hispánské Americe.

Cílem teoretické části je, vedle charakteristiky základních pojmů, také formulace předpokládaných způsobů a mechanismů tvoření slangových výrazů, které mají být následně v části praktické potvrzeny nebo naopak popřeny. Zároveň tato část předkládá příklady slangových výrazů, přičemž vychází z několika slovníků a příruček zaměřených na studentský slang.

Praktickou část představuje výzkum provedený formou online dotazníku, kterého se zúčastnili studenti vysokých škol a univerzit ve Španělsku a Hispánské Americe. Část respondentů tvořili také studenti toho času například na výměnném pobytu v České republice, všichni dotazovaní však museli být rodilí mluvčí španělského jazyka. Tato část si klade za cíl předložit některé příklady výrazů studentské mluvy, které mluvčí skutečně používají, což umožňuje srovnání s lexikem uvedeným ve slovnících. Na základě odpovědí z dotazníkového průzkumu budou v návaznosti na teoretickou část stanoveny závěry, ve kterých budou mimo jiné potvrzeny nebo vyvráceny předpokládané mechanismy tvoření slangových výrazů a také odlišnosti mezi studentským slangem ve Španělsku a Hispánské Americe. Tyto závěry pochopitelně nelze generalizovat, dotazník má být spíše jakousi ukázkou jazyka reálných mluvčích a doplněním teoretických faktů o praktické příklady.

Poslední částí je příloha, která ukazuje konkrétní podobu dotazníku (ve španělštině) tak, jak byl předložen respondentům.

2 Diferenciace národního jazyka

Pro obecné uvedení do tématu je třeba charakterizovat pojem národní jazyk, o kterém Bečka říká, že je celému národu společný, není však zcela jednotný. Je podle něj rozvrstven v jazyk spisovný a jazyk lidový, přičemž v jazyce lidovém přetrvávají v různé míře rozdíly místní, tedy nářečí. Rozdíly mezi nářečími se však postupem času stírají a vzniká tzv. jazyk obecný, ve kterém jsou původní nářeční rozdíly oslabeny.¹

Možná trochu odbornější, ale výstižná definice tvrdí, že národní jazyk je souborem integrovaných výrazových prostředků vymezený územně, uvnitř diferencovaný funkčně a teritoriálně, stratifikovaný sociálně. Jazykový útvar je v podstatě jazyková struktura s jednou nebo vícero funkcemi. Vztahy mezi jazykovými útvary vytvářejí makrosituaci specifickou pro určitý národní jazyk, tzv. jazykovou situaci.²

Definice národního jazyka se tedy liší s každým autorem, v každém případě je důležité je vymežit a charakterizovat dva základní jazykové útvary: spisovný a nespisovný jazyk.

2.1 Spisovný jazyk

Definice spisovného jazyka je mnoho, citovat můžeme například opět Čechovou, která o spisovném jazyce píše, že to vždy byl a je nejdůležitější útvar národního jazyka, protože se jako jediný řídí kodifikací, má také jako jediný z útvarů funkci národně reprezentativní.³

Podle Bečky se spisovný jazyk vyvinul z jazyka lidového, aby vyjadřoval vyšší společenské potřeby, jeho funkce tedy nabyla vyšších a složitějších kvalit.⁴

V souvislosti se sociolingvistikou se mnohdy v odborných publikacích používá termín *standard*. Podle Hoffmannové je jím útvar nadaný speciálním sociálním statutem a vysokou prestiží, je spojen především s psaným projevem a oficiální komunikací. V české tradici takový útvar představuje *spisovná čeština*.⁵

¹ BEČKA, Josef Václav. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992, s. 8-9

² ČECHOVÁ, Marie, Jan CHLOUPEK, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV nakladatelství, 2003, s. 45

³ ČECHOVÁ, pozn. 2, tamtéž

⁴ BEČKA, pozn. 1, s. 9

⁵ HOFFMANNOVÁ, Jana. *Stylistika a--: současná situace stylistiky*. Praha: Trizonia, 1997, s. 140

2.2 Nespisovné útvary

Charakterizovat nespisovný jazyk jako celek je složitější, odborné lingvistické publikace tak většinou blíže specifikují jednotlivé nespisovné útvary. Značně se pak různí kategorie, do kterých badatelé jednotlivé útvary člení, i jejich názvy. Je třeba také zdůraznit, že chápání pojmů v české a španělské tradici se liší, konkrétní rozdíly uvedeme později. Například Bečka používá pro nespisovný jazyk označení *lidový*, říká, že v něm ještě do jisté míry přetrvávají rozdíly krajové a místní, tedy nářečí. Postupem času se však rozdíly mezi nářečím stírají, až se nakonec na celém území (nebo převážné části) vytváří jazyk obecný. Prostředníkem mezi jazykem spisovným a lidovým je řeč hovorová, což je v podstatě spisovný jazyk bez prvků zastaralých, tedy běžně užívaný mluvený jazyk.⁶

Slang Bečka považuje za zvláštní variantu běžně mluveného nespisovného jazyka, dělí jej pak na dvě podskupiny. První tvoří slangy profesionální (např. slang železničářský, lékařský), které vznikají na pracovišti mezi skupinou, věnující se jednomu povolání, slangy zájmové se pak uplatňují v prostředí lidí většinou přibližně stejného věku, kteří mají společný zájem (např. sport, hudba).⁷

Ani Hubáček ve své práci prvotně nerozlišuje mezi slangem a profesní mluvou, obojí podle něj spadá pod jedno označení: slang. Ten pak až dělí na profesionální a zájmový a charakterizuje každý z nich zvlášť.⁸

Ještě jiný pohled ukazuje ve své publikaci Marie Čechová, která rozlišuje kromě spisovného a nespisovného jazyka navíc třetí typ jazykových útvarů. Pro ten vybírá označení *poloútvary národního jazyka*, tento typ totiž nemá specifickou gramatickou stavbu. Řadí sem profesní mluvu, argot a slang.⁹

Některé publikace vymezují ještě také pojem *sociolekt*, což je varianta spojená s určitou sociální skupinou, není to zcela rozvinutý jazykový systém a projevuje se hlavně v oblasti slovní zásoby. Motivací pro jeho užívání je skupinová solidarita či snaha utajit obsah rozhovoru před ostatními účastníky. Řadíme sem slang, argot a žargon (profesní mluvu).¹⁰

⁶ BEČKA, Josef Václav. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992, s. 9

⁷ BEČKA, pozn. 6, s. 11

⁸ HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1979, s. 9

⁹ ČECHOVÁ, Marie, CHLOUPEK, Jan, KRČMOVÁ, Marie a MINÁŘOVÁ, Eva. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV nakladatelství, 2003, s. 53

¹⁰ HOFFMANNOVÁ, Jana. *Stylistika a--: současná situace stylistiky*. Praha: Trizonia, 1997, s. 141

Ať už tedy vyjdeme z kteréhokoliv rozdělení, měli bychom si nejprve krátce charakterizovat nespisovné útvary tak, jak jsou chápány v české a poté také ve španělské tradici.

2.3 Terminologie v české tradici

2.3.1 Profesní mluva

Profesní mluva je u jednotlivých jazykovědců popsána veskrze podobně, je příznačná pro určité pracovní prostředí, je to soubor vyjadřovacích prostředků pracovní skupiny, která užívá výrazy či celá spojení bez ohledu na spisovnost, pro domluvu v rámci určité profese je důležitější jednoznačnost a úspornost těchto prostředků.¹¹

2.3.2 Argot

Argotem se v české tradici rozumí tajná mluva společensky izolovaných skupin, původně pochází ze sociálního podsvětí. Předpokladem vzniku argotu byla kolektivní solidarita, stejné zájmy, cíle, které by měly zůstat veřejnosti utajeny. Známý je například argot zlodějů nebo prostitutek¹².

Důležitým prvkem argotu je právě jeho původní záměr – zakódování vzkazu nepovolaným osobám, dnes už jsou některé argotismy součástí obecné češtiny, kam se rozšířily prostřednictvím slangu a mluvy mládeže.¹³

2.3.3 Slang

Při hledání definice pro pojem *slang* se ocitáme v nelehké situaci, v zahraniční literatuře je totiž chápání pojmu často jiné, než jak jej chápeme my v české tradici.¹⁴ Protože se práce zabývá slangem španělského jazyka, představíme později také terminologii uplatňovanou v tradici španělské. V předchozí kapitole jsme také viděli, že někteří odborníci rozumí slangem již pouze vyjadřovací prostředky určité zájmové skupiny, zatímco jiní do tohoto pojmu zahrnují i mluvu profesní a dělí pak slang na dva podtypy.

Definice slangu tak může být mnoho, například Jaroslav Hubáček ve své publikaci *O českých slanzích* ji formuluje takto: „*Slang je svébytná součást národního jazyka, jež má*

¹¹ ČECHOVÁ, Marie, Jan CHLOUPEK, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV nakladatelství, 2003, s. 53-54

¹² ČECHOVÁ, pozn. 11, s. 56

¹³ HUBÁČEK, Josef. *Učebnice stylistiky: pro posluchače pedagogických fakult, studenty učitelství v I. -4. ročníku základní školy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987, s. 87

¹⁴ HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1979, s. 9

podobu nespisovné vrstvy speciálních pojmenování realizované v běžném (nejčastěji polooficiálním a neoficiálním) dorozumívacím styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmů a sloužící jednak specifickým potřebám jazykové komunikace, jednak jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí.“ Dodává pak, že v definici je zachycena dvojí podstata výrazu slang (mluví tedy o slangu v širším smyslu), zároveň však připouští dělení na profesní a zájmovou oblast.¹⁵

Podstatou slangu je jazyková hra, hlavním principem pojmenování na základě podobnosti (metafora), využívá také intonace, tempa, dynamiky řeči. Slang se obecně velice rychle mění a také se výrazně liší, co se místa týče.¹⁶ S ohledem na slang mladých lidí (studentů), jsou tyto vlastnosti více než patrné. Proměnlivost si nejspíše uvědomuje většina uživatelů jazyka, například slangové výrazy generace našich rodičů nám dnes připadají nevhodné či přímo komické, naopak pokud by vysokoškolský student hovořil kupříkladu se žáky základní školy, některá slova mu budou naprosto neznámá. Právě u studentů vysokých škol a univerzit mohou být výraznější rozdíly s ohledem na region, odkud mluvčí pocházejí, jejich mluvu určuje také to, do jaké míry jsou již ovlivnění prostředím, ve kterém v současné době studují.

2.4 Terminologie ve španělské tradici

Jelikož se práce soustředí na španělský slang, a jak již bylo řečeno, chápání pojmů slang, argot a další je v obou jazycích rozdílné, je třeba pojmenovat a charakterizovat ekvivalentní pojmy ve španělštině. Ve španělských jazykovědných publikacích se nejčastěji můžeme setkat s termíny *jerga* a *argot*. *Jerga* je podle slovníku DRAE¹⁷ neformální specifická mluva, kterou užívají mluvčí stejných profesí a povolání. Slovník předkládá také druhou definici pojmu: specifický jazyk, původně užívaný s tajemnými úmysly určitými skupinami, který se časem rozšířil do obecného používání. Pojem *argot* se podle slovníku rovná pojmu *jerga*, druhá definice je rovněž velice podobná - specifická mluva mezi lidmi, které spojuje stejná profese nebo zájem.

Oba pojmy tedy zahrnují i profesní rovinu, což odpovídá chápání pojmu slang některých českých lingvistů. Zajímavé je, že pojem *argot* má v každém jazyce zcela jinou úroveň,

¹⁵ HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1979, s. 18

¹⁶ ČECHOVÁ, Marie, Jan CHLOUPEK, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV nakladatelství, 2003, s. 55

¹⁷ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

španělský termín podle DRAE¹⁸ vychází z francouzské definice pojmu argot, což je množina zvláštních slov přijatých určitými sociálními skupinami pro odlišení a/nebo ochranu před zbytkem společnosti¹⁹.

¹⁸ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.^a edición (2014)*. [online]

¹⁹ Dictionnaires de français. *Larousse* [online]

3 Studentský slang

3.1 Pojem studentský slang

Studentským slangem se rozumí vrstva speciálních nespisovných názvů, kterými je charakterizována jazyková komunikace mezi studenty středních a vysokých škol. Studentský slang vykazuje některé zvláštní rysy vyplývající ze specifík studentského prostředí:

1. Prostředí studentského života je velice proměnlivé, vzhledem k tomu, že studenti odcházejí a přicházejí, slangové prostředky tedy nejsou stabilní, velice rychle se mění. Početnou složku slovní zásoby studentského slangu tvoří také výrazy typické nejen pro jedno místo, ale často i pro jednu školu či studijní obor.
2. Tvůrci a uživatelé studentského slangu jsou mladí, pohotoví lidé, kteří nemají tolik společenských zábran jako dospělí, výrazně se zde projevuje osobnost, smysl pro vtip, touha po originalitě a částečně také averze vůči oficiálnosti.²⁰

Podobně je slang studentů charakterizován také ve španělských zdrojích – vychází z potřeby vytvořit jazyk, který podpoří specifičnost a soudržnost skupiny. Díky jazykové kreativitě a inovativnosti mladých lidí studentský slang také představuje formu jisté rebelie vůči spisovnému jazyku.²¹

3.2 Počátky slangu mladých

Za jakýsi „boom“ jazyka a vůbec kultury dospívajících a mladých dospělých se považují 60. léta minulého století, která díky nárůstu počtu obyvatel, technologickému, ekonomickému a sociálnímu rozmachu přinášejí i velké kulturní změny. Mladí přestávají napodobovat starší, naopak sami se stávají vzorem, 60. léta jsou neodmyslitelně spjata s revolucí v módě, hudbě, postoji k sexu, apod. Celkový životní styl je extravagantní, uvolněný, nepodléhající konvencím.²²

Díky všem těmto vlivům mladí vytvářejí v podstatě novou sociální „třidu“ která se chce odlišit, odmítá se začlenit do oficiální kultury a vytváří tak jakousi kulturu vlastní. Ta bývá ve

²⁰ HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1979, s. 84

²¹ SÁNCHEZ CORRALES, Vítor Ml. a Neldys María RAMÍREZ VÁSQUEZ. Aspectos morfológicos y cambios de forma en la creación léxica de la jerga estudiantil de la Sede Guanacaste, Universidad de Costa Rica. *Káñina* [online]. 2008, s. 1

²² RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Félix. Medios de comunicación y contracultura juvenil. *Círculo de lingüística aplicada a la comunicación (CLAC)* [online]. 2006, s. 7

španělských pracích označována pojmem *contracultura* (z anglického *counter-culture*) a jejími charakteristickými rysy jsou rocková muzika, drogy nebo třeba orientální filozofie. Rozmach v 60. a poté v 70. letech 20. století byl doprovázen velkým pokrokem v oblasti komunikačních prostředků. Přichází doba televize, tisku, rádia a tohle všechno nepochybně rozvoji slangu mladých pomohlo.²³

²³ RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Félix. Medios de comunicación y contracultura juvenil. *Círculo de lingüística aplicada a la comunicación (CLAC)* [online]. 2006, s. 8-9

4 Gramatická charakteristika studentského slangu

Jakýkoliv přirozený jazyk se neustále vyvíjí, každý mluvčí jej užívá trochu jiným způsobem, jeho jazykové vyjadřování je svým způsobem unikátní, slang mladých (tedy i studentský) se, jak již bylo řečeno, velice rychle mění, přesto však můžeme vymezit některé jeho základní vlastnosti z hlediska gramatického.

V moderní lingvistice tradičně gramatika (neboli mluvnice) zahrnuje tyto jazykovědné disciplíny: fonetika (zabývá se zvukovou stránkou jazyka), morfologie (tvarosloví), lexikologie (věnuje se slovní zásobě), slovotvorba (zabývá se procesem rozšiřování slovní zásoby), syntax (skladba) a stylistika (popis zákonitostí v textu). Syntax a morfologie jsou pak někdy společně chápány jako gramatika v užším smyslu. Kromě výše zmíněných existují také ještě pomezí disciplíny, jako je například psycholingvistika (studuje osvojování jazyka dětmi, bilingvismus apod.) nebo sociolingvistika, která se zabývá sociolekty (variantami určitých sociálních skupin), kam náleží právě i slang.

V českém i španělském jazyce, jak ještě později uvidíme, vykazuje studentský slang odlišnosti zejména v oblasti lexika a slovotvorby.

4.1 Lexikologie

Lexikologie je jazykovědná disciplína, která se zabývá formou, významem a užíváním lexikálních jednotek jazyka. Předmětem zájmu této disciplíny je tedy slovní zásoba (někdy je také používán termín lexikon) a vztahy mezi jejími jednotkami (lexémy). Rozlišujeme lexikologii obecnou, která se zaměřuje na univerzální rysy slovní zásoby v různých jazycích. Naopak lexikologie konkrétní se úžeji specializuje na jeden jazyk a na jeho vztahy k ostatním jazykům. S lexikologií souvisí lexikografie, která se zabývá teorií, praxí a metodami zpracování slovní zásoby ve slovnících.²⁴

4.1.1 Slovní zásoba

Slovní zásobu (lexikon) každého jazyka tvoří souhrn všech jeho lexémů, což jsou formálně samostatné jednotky, které mají vlastní význam a funkci, a jsou uváděny ve slovnících.

Každá slovní zásoba má tzv. jádro, tedy slova, která se užívají v běžné komunikaci, tato slova

²⁴ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 82

jsou pak v každém jazyce téměř neměnná. Naopak periferii slovní zásoby tvoří málo používaná slova nebo odborné termíny.²⁵

4.1.2 Vrstvy slovní zásoby

Slovní zásoba každého jazyka a také každého jednotlivého mluvčího obsahuje různé vrstvy. V podstatě každý mluvčí užívá neutrální lexikon, vedle něj však můžeme rozlišit například dětskou, profesní, nebo právě studentskou či mládežnickou mluvu. Z časového hlediska pak můžeme rozlišit archaismy (slova, která se již téměř nepoužívají), historismy (označují zaniklé historické skutečnosti), a neologismy (nově vytvořená a užívaná slova). Do lexikonu také patří dialektismy (výrazy nářeční), případně *idiolektismy* (slova vytvořená pro úzký okruh lidí nebo používaná jedincem).²⁶ Vzhledem k věku mluvčích studentského slangu můžeme předpokládat, že se v jejich slovní zásobě projeví nejvíce právě neologismy, případně dialektismy (pokud pocházejí z oblasti, kde je nářečí stále dorozumívacím prostředkem) a také *idiolektismy*.

4.1.3 Způsoby obohacování slovní zásoby

Každá slovní zásoba se mění a rozrůstá, existuje několik způsobů, kterými k tomuto jevu dochází: tvořením nových slov, přejímáním cizích výrazů, posunem významu u existujících slov nebo vznikem ustálených slovních spojení. V dnešní době mají na slovní zásobu velký vliv např. také média, která hledají nová a pestrá vyjádření. Některá slova také naopak, pokud již neexistuje skutečnost, kterou označují, postupně zaniknou.²⁷

4.1.4 Slovo tvorba

Základní způsoby tvoření nových slov jsou v obou jazycích v zásadě stejné, rozlišujeme odvozování (*derivación*), skládání (*composición*), zkracování (*abreviación*), někdy hovoříme také o univerbizaci (změna víceslovného pojmenování na jednoslovné)²⁸. Dalšími možnostmi jsou například tvoření sousloví, přenášení významu (viz kapitola 4.2) a výpůjčky z jiných jazyků (*préstamos*).

Představíme si tedy postupně tyto způsoby tvoření slov ve španělském jazyce, zejména pak ty, kterých nejčastěji využívají ve své mluvě mladí lidé, tedy i studenti.

²⁵ CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015, s. 96-97

²⁶ CVRČEK, pozn. 25, s. 97

²⁷ CVRČEK, pozn. 25, s. 98

²⁸ CVRČEK, pozn. 25, s. 121

4.1.4.1 Odvozování

Odvozování může být způsobem, jak renovovat, oživit jazyk, odvozená slova tak tvoří nemalou část lexikonu právě u generace mladých lidí. Odvozujeme pomocí přípon (sufixů) a předpon (prefixů)²⁹.

a) Odvozování předponové - prefixace

Ve španělském jazyce se předpony mohou dělit na tzv. předpony vlastní (*prefijos propios*), mezi ně patří například *des-* nebo *a-*. Druhou kategorií jsou tzv. *prefijos cultos* nebo také prefijoides, např. *video-*, *auto-*. Jsou to ty předpony, jejichž původ je v latině nebo řečtině, kde fungují tam jako samostatná slova. Některé dokonce mohou být předponou (*filólogo*) a příponou (*bibliófilo*) zároveň.³⁰

Druhá skupina není zcela jednoznačná, jelikož někteří lingvisté upřednostňují klasifikování procesu, při kterém se předpony připojují ke slovu, jako skládání, nikoli prefixaci, proto se jim také někdy říká *falsos prefijos*. V každém případě jsou používány napříč jazyky, protože jejich významy jsou mezinárodní³¹.

Vlastní předpony vytvářejí různé významy, např. popření skutečnosti (*prefijos de negación*): *a-*, *anti-*, *contra-*, *de(s)-*, *dis-*, *i(n)-*; význam místní (*de lugar*): *ad-*, *ante-*, *entre-*; časový (*de tiempo*): *ante-*, *pos(t)*, *pre-*; množstevní (*de cantidad*): *mono-*, *uni-*, *bi-*, *semi-*; a předložky s významem zesilovacím (*de intensificación*): *extra-*, *hiper-*, *super-*, atd.³².

Co se týče přímo španělského studentského slangu, mezi nejčastěji aplikovanými předponami se dle výzkumů vyskytují *des-*: *despichar* (rozmačkat), *en/m-*: *embolar* (opít se)³³, také *in-* a *super-*. Poslední jmenovaná předpona je spojována zejména s adjektivy a má kvalitativní význam: *supermono* (např. nádherný), *superbueno* (skvělý), *superlisto* (velmi chytrý).³⁴

²⁹ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 14-15

³⁰ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 46

³¹ ČERNÝ, pozn. 30, s. 48

³² ČERNÝ, pozn. 30, s. 47

³³ SÁNCHEZ CORRALES, Vitor Ml. a Neldys María RAMÍREZ VÁSQUEZ. Aspectos morfológicos y cambios de forma en la creación léxica de la jerga estudiantil de la Sede Guanacaste, Universidad de Costa Rica. *Káñina* [online]. 2008 s. 96

³⁴ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 35-36

b) Odvozování příponové – sufixace

Stejně jako předpony, i přípony mění nějakým způsobem význam původního slova. Sufixací vznikají deminutiva (zdrobnělé výrazy), augmentativa (slova zveličeného významu) a pejorativa (hanlivé výrazy). Probereme si postupně hlavně ty přípony, které jsou příznačné pro slovní zásobu mladých lidí a studentů.

-ito/a

Přidáním této přípony vznikají zejména deminutiva, která jsou silně citově zabarvená a vztahují se tak především k věcem, ke kterým má mluvčí pozitivní vztah, sympatizuje s nimi: *dinerito*, *cafetito*, *vinito*, *grupito* atd.³⁵ Mezi studenty je tato přípona hojně využívána, občas lze totiž také z výrazu vycítit ironii nebo snahu o zjemnění například nepříliš lichotivé vlastnosti: *gordito* (tlustoučký) nebo *nuevito* (nový student)³⁶.

-illo/a

Sufix používaný opět zejména ke tvoření deminutiv a slov citově zabarvených, stejně jako v případě přípony *-ito* může znamenat lehkou ironii či nadsázku, např. *viejillo* (starý mládenec), *trabajillo* (špatně vykonaná práce)³⁷.

Dalšími příponami deminutivního rázu jsou *-ic(o)*, *-et(e)*, *-ín*, *-uel(o)*³⁸, ve studentské mluvě však nejsou tak výrazné.

-ón

Pomocí tohoto sufixu se tvoří naopak zejména augmentativa, týkají se například vzhledu: *ganchón* (velký nos)³⁹, *pelón* (plešatý), *bichón* (vysoký).⁴⁰ Ve slangu mladých se můžeme setkat také s lehce hanlivými výrazy, např. *cabron* (paroháč, darebák), *maricón* (buzerant)⁴¹.

-azo

Přípona užívaná ke zveličení výrazu, někdy také naznačuje despekt: *buenazo* (*bueno* – dobrý),

³⁵ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 16-17

³⁶ SÁNCHEZ CORRALES, Vítor Ml. a Neldys María RAMÍREZ VÁSQUEZ. Aspectos morfológicos y cambios de forma en la creación léxica de la jerga estudiantil de la Sede Guanacaste, Universidad de Costa Rica. *Káñina* [online]. 2008, s. 96

³⁷ SÁNCHEZ CORRALES, pozn. 36, s. 97

³⁸ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 50

³⁹ Překlad: el gancho - hák, skoba

⁴⁰ SÁNCHEZ CORRALES, pozn. 36, tamtéž

⁴¹ ČERNÝ, pozn. 38, s. 51

profesorazo, *vagazo* (*vago* – líný) nebo *sapazo* (*sabelotodo*, tedy česky něco jako „všeználek“).⁴²

-udo

Podobně jako předchozí, příkladem může být *pichudo* (těžká zkouška) nebo *tapudo* (*sabelotodo*).⁴³

-ot(e/a)

Přípona, která také tvoří augmentativa, např. *narizota* (velký nos)⁴⁴, *guapote* (milý, přívětivý)⁴⁵.

Pejorativní výrazy tvoří například přípony *-ac(o)*, *-ard(o)*, *-uch(o)*, např. *libraco* (brak), *bastardo* (původně „nemanželský“, hanlivé označení), *malucho* (mizerný).⁴⁶

Ve studentském slangu jsou dále časté přípony *-ada*, např. *chorrada* (blbost), *-ero*, např. *dominguero* (chodí se bavit pouze o nedělích). S moderním životem a komunikačními prostředky (a tedy i s mluvou mladých) jsou spojeny také přípony *-ción* a *-miento*. Přípona *-ez* se vyskytuje např. v expresivním *gilipollez* (blbost).⁴⁷

4.1.4.2 Skládání

Při tvoření slov tímto způsobem se k sobě připojuje několik částí (většinou dvě), které jsou, v případě, že stojí samostatně, plnovýznamovými slovy. Můžeme tedy také říct, že se k sobě připojuje několik slovotvorných základů (*palabras base*).⁴⁸

4.1.4.3 Zkracování

Zkracování neboli redukce je jedním z častých způsobů, jak tvořit slova, zejména pro ušetření času a prostoru. K tomuto procesu jistě přispívají také komunikační prostředky jako je internet, emailová korespondence a různé chaty, kde je standardem zkrátit vyjádření na

⁴² SÁNCHEZ CORRALES, Vitor Ml. a Neldys María RAMÍREZ VÁSQUEZ. Aspectos morfológicos y cambios de forma en la creación léxica de la jerga estudiantil de la Sede Guanacaste, Universidad de Costa Rica. *Káñina* [online]. 2008, s. 97

⁴³ SÁNCHEZ CORRALES, pozn. 42, tamtéž

⁴⁴ SÁNCHEZ CORRALES, pozn. 42, s. 98

⁴⁵ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 51

⁴⁶ ČERNÝ, pozn. 45, tamtéž

⁴⁷ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 31

⁴⁸ CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015, s. 108

minimum. Protože právě mladá generace hojně tyto prostředky využívá, dá se přepokládat, že je zkracování jedním z nejfrekventovanějších způsobů tvorby nových slov v rámci studentské mluvy.

Odříznutím koncové nebo počáteční části vznikají slova jako *cole* (*colegio* – škola), *profe* (*profesor* – vyučující), *tele* (*televisión* – televize), *bus* (autobús – autobus), také se tímto způsobem zkracují jména: *Tere* (*Teresa*).⁴⁹ Mladí lidé se k odtrhávání koncových částí uchylují často, v jejich mluvě se mimo běžná slova můžeme setkat například s *depre* (mající „depku“), *progre* (pokrokový) nebo *tranqui* (z pův. *tranquilo* – klidný).⁵⁰

Stejně jako v jiných jazycích vznikají také zkratky, např. *Sr.* (*señor*), *tel.* (*teléfono*), *dr.* (*doctor*). Některé z nich mají mezinárodní charakter a shodují se tak se zkratkami v cizích jazycích. Zavedené jsou také iniciálové zkratky (*siglas transparentes*), kde se z iniciál původních slov stává slovo zcela nové, např. *RNE* (*Radio Nacional de España*). Poslední skupinu pak tvoří zkratky jako například *RENFE* (*Red Nacional de Ferrocarriles de España*), které se pak v textu nehláskují, ale vyslovují jako nové slovo, tedy [renfe].⁵¹

Studenti logicky využívají nejvíce zkratk, které se nějak pojí k jejich životu, jsou to tedy zkratky související se studiem – *EGB* (*Educación General Básica*), *BUP* (*Bachillerato Unificado y Polivalente*) nebo *COU* (*Curso de Orientación Universitaria*). Okrajově můžeme zmínit také zkratky jako *PP* (*Partido Popular*) nebo *PSOE* (*Partido Socialista Obrero Español*), tedy názvy politických stran, jelikož také politika může být předmětem konverzací studentů vysokých škol. V souvislosti se zdravím a sexuálním životem, který je, vzhledem k věku mluvčích, častým tématem, je neopomenutelnou zkratkou také například *SIDA* (*AIDS*).⁵²

4.1.4.4 Slova přejatá z cizích jazyků

Obzvláště v dnešní moderní době není přijímání slov z cizích jazyků za vlastní ničím ojedinělým. Slova přejatá z cizích jazyků si nejprve zachovávají původní pravopis a většinou i výslovnost, někdy dokonce zůstávají nesklonná. Některá slova se však přizpůsobují a právě

⁴⁹ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 60-63

⁵⁰ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 38

⁵¹ ČERNÝ, pozn. 49, tamtéž

⁵² MARIMÓN LLORCA, pozn. 50, s. 37

v této fázi kolísá způsob jejich psaní – ve španělštině např. *smoking*, ale i *esmoquin*. V poslední fázi výrazy zdomácní a již nejsou pocíťovány jako cizí.⁵³

Zvláštním případem přejímání cizích slov je *kalkování*, tedy napodobení cizího vzoru vlastními prostředky, v češtině například slovo mrakodrap – z anglického *skyscraper*.⁵⁴

Španělská lingvistika má pro taková slova jednotné označení *préstamos*, tedy česky výpůjčky z cizích jazyků. Španělský jazyk poštědil velké množství slov z (dnes již mrtvého jazyka) latiny, protože jde však o jazyk, ze kterého španělština pochází, nelze tato slova považovat za přejatá. Jsou to především slova z lidové latiny, která prošla mnohými fonetickými změnami, např. latinské *homo*, *hominem*, ze kterého vzniklo španělské *hombre*. Dále jsou to knižní slova, která přešla do španělštiny s malými změnami, jsou to především odborné výrazy nebo slova označující abstraktní skutečnosti, např. *substantivo*, *superlativo*, *evidente* atd.

Z původních jazyků Pyrenejského poloostrova moc výrazů ve španělském jazyce nezbylo (např. basko-iberského původu je *páramo* planina nebo *izquierdo* – levý). Z řečtiny čerpá zejména odborná španělština, jsou to slova jako *farmacia* (lékárna), *drama* (drama) nebo *economía* (ekonomie); stará germánská slova jsou např. *guerra* (válka) nebo *rico* (bohatý). Velkým přínosem byla pro španělštinu arabština, která přinesla spoustu zejména podstatných jmen začínajících na *al-*: *alcalde* (starosta), *alcázar* (pevnost) nebo *algodón* (bavlna).

Nelze opomenout ani přínos Hispánské Ameriky, po objevení a kolonizaci se do Španělska dostaly zejména výrazy označující faunu: *maíz* (kukuřice), *tomate* (rajské jablko) a floru: *llama* (lama), *tucano* (tukan).⁵⁵

Dnes existují ve španělském jazyce slova přejatá z různých jazyků, např. z italštiny (*pizza*) nebo francouzštiny (*masacre*). Některá slova koexistují s výrazy španělskými, jsou to například názvy sportů: *baloncesto* / *basketball*, *handbal* / *balonmano*.⁵⁶

⁵³ CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015, s. 98

⁵⁴ CVRČEK, pozn. 53, s. 98

⁵⁵ DUBSKÝ, Josef. *Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, s. 17-21

⁵⁶ ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 64

Opět vzhledem k tomu, že generace mladých lidí přijde i díky internetu a médiím nejčastěji do styku s cizími výrazy, se dá předpokládat, že slova přejatá tvoří podstatnou část jejich slovní zásoby. To vyplývá i z výzkumů, které se tomuto tématu věnují, studenti přijímají za své především výrazy z angličtiny, což se jeví jako logické, jelikož jde o slova, která mají mezinárodní charakter a často i lidé, kteří anglickým jazykem nemluví, jim rozumí.

Mezi výrazy přejatými z angličtiny, které jsou součástí studentského slangu, můžeme najít slova, která se vztahují ke studiu a práci, jako například *marketing* nebo *planning*. Další výrazy jsou pak z prostředí nestudentského života, týkají se různých okruhů, například módy, hudby, technologií (*pop, feeling, grunge*⁵⁷), logicky jsou to také slova spojená s gastronomií (*burger, steak, sandwich*), sportem (*basketball, surf, golf*) a dalšími oblastmi, ve kterých se studenti a mladí lidé běžné pohybují.⁵⁸ Tato slova jsou často mezinárodně totožná, zjednodušují tak komunikaci například na sociálních sítích, které se v dnešní době dospívajícím a mladým dospělým jen těžko vyhnou.

Uplatňují se také již adaptované výrazy jako *mitin* [mítin] z anglického *meeting* nebo *gay* [gái].⁵⁹

4.2 Lexikální sémantika

4.2.1 Význam

Významy slov jsou jazykovědným vyjádřením pojmů, které si mluvčí ve své mysli vytvořil jako odraz objektivní skutečnosti. Formování v jednotlivých jazycích je různé, proto mezi odpovídajícími si pojmy není v různých jazycích nikdy naprostá shoda. Významový obsah se mění také v rámci téhož jazyka, například podle okamžité situace a kontextu.⁶⁰

V lexikologii se rozlišuje význam lexikální a gramatický. Lexikální význam je poměrně obtížně definovatelný jev, zahrnuje kromě samotné pojmenovávané skutečnosti (denotát) také její reflexi v lidské mysli (pojem) a jazykové zpracování této reflexe. V rámci lexikálního významu vnímáme dvě rozdílné složky: pojmovou, která odráží význam slova na základě obvyklé kombinace a vyjadřuje vztah k pojmenovávané skutečnosti. Druhá je složka

⁵⁷ MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, s. 39

⁵⁸ NOVOTNÁ, Markéta. *El anglicismo en la lengua española*. Brno, 2007, s. 17-24

⁵⁹ NOVOTNÁ, pozn. 58, s. 35

⁶⁰ DUBSKÝ, Josef. *Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, s. 102

pragmatická, kam patří asociace, emoce nebo zdvořilost. Vedle významu lexikálního existuje význam gramatický, jehož složky odpovídají hodnotám gramatických kategorií.⁶¹

4.2.2 Metafora

Metafora je užití slova v posunutém (přeneseném) významu, ne tedy ve významu doslovném. Výrazně se uplatňuje v uměleckých textech, v poetice se odedávna řadí mezi tzv. tropy. V rámci tropů se rozlišuje metafora (přenesení významu na základě podobnosti, např. perly rosy), metonymie (posunutí významu na základě souvislosti, např. celé divadlo tleskalo, tedy lidé v něm) a synekdocha, která někdy bývá považována za druh metonymie (posun na základě vztahu část – celek, např. hlava na hlavě, tedy velké množství lidí)⁶². Kromě toho však metaforu hojně využívají mluvčí i v běžném jazyce, pomáhá jim v případě, že hledají nové pojmenování pro určitou skutečnost. Vzniká tak tzv. polysémie, tedy jev, kdy má jedna forma více než jeden význam, tyto významy spolu zpravidla souvisejí⁶³. Právě mnohoznačnosti mohou působit potíže cizincům, protože na rozdíl od rodilých mluvčích ne vždy rozliší význam na základě kontextu, pokoušejí se také o doslovný překlad, který ale v těchto případech nefunguje. Jak již bylo řečeno, metafora je jedním z hlavních principů slangu, mladí lidé jsou navíc kreativní a mají tendence vytvářet stále nová slova a slovní spojení právě na základě podobnosti.

4.3 Frazeologie

Frazeologie se zabývá zkoumáním ustálených kombinací, které v české tradici označujeme jako *frazémy*. Frazém je ustálená anomální kombinace dvou či více prvků, na rozdíl od pojmu *idiom* se týká formálních aspektů, např. v českém jazyce u frazému „křížem krážem“ nelze změnit pořadí a také se druhý z komponentů samostatně nevyskytuje. Idiom byl vytvořen na základě metafor a lze ho například skloňovat, např. „psí počasí“. Existují různé typy frazémů, např. neslovesné, přirovnání, slovesné nebo větné (příslloví, pranostiky, citáty).⁶⁴

Také španělská lingvistika má svou definici frazeologie, podle slovníku DRAE⁶⁵ je *fraseología* souhrn ustálených spojení, slovních obrátů, idiomů, přísloví, metafor a přirovnání, jež existují v jazyce, v individuálním vyjadřování jedince nebo určité skupiny.

⁶¹ CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015, s. 88-89

⁶² CVRČEK, pozn. 61, s. 89

⁶³ CVRČEK, pozn. 61, s. 91

⁶⁴ CVRČEK, pozn. 61, s. 95-96

⁶⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

Přestože se členění a charakteristika španělských pojmů v rámci frazeologie různí, je vhodné zmínit aspoň některé, se kterými se paralelně k české terminologii můžeme setkat: *Modismo* (česky idiom) je pevný slovní obrat, vlastní určitému jazyku, jehož význam nelze odvodit z jednotlivých slov, která ho tvoří. *Locución* je ustálená skupina slov, která fungují jako jedna lexikální jednotka s jednotným významem. *Frase hecha* je běžně užívaná ustálená věta, která může, ale nemusí vyjadřovat ponaučení (na způsob rčení), *refrán* je běžně užívané úsloví s poučným záměrem, odpovídá tedy našemu pojmu přísloví. *Comparación* se rovná českému přirovnání.⁶⁶

Frazeologické celky, tedy slovní obraty, které nelze vyjádřit doslovným překladem, jsou nedílnou součástí slangu mladých lidí, a tedy i studentů. Stejně jako v češtině, mluví často nevědí, jak daný výraz nebo spojení vzniklo, či proč se používá právě v tom kterém významu. Některé stálější slovní obraty zůstávají součástí daného jazyka po generace, jiné mizí a přibývají nové. Konkrétní výrazy reálných mluvčích a frekvenci jejich užívání si představíme v praktické části práce, nyní můžeme zmínit některé příklady frazeologických celků jednak přímo ze studentského prostředí (obraty týkající se studia, školních předmětů či zkoušek) a také z oblastí spojených s volným časem a mimoškolním životem studentů, které jsou uvedeny ve slovnících a příručkách⁶⁷:

1. školní činnosti:

saber (algo) como el agua (znát zpaměti), *saber al dedillo* (dokonale znát), *(aprender algo) de pe a pa* (od A do Z), *no saber el abecé* (neumět ani ň), *(aprender algo) a fondo* (pořádně), *hinchar los codos / quemarse las cejas* (šprtat, dřít), *ser (algo) chino básico* (být velmi těžký k porozumění) *estar tirado / estar chupado* (být lehoučký, hračka), *dar calabazas* (vyhodit od zkoušky), *hacer novillos / saltarse la clase / hacer rabona / fumarse la clase / hacer pellas* (chodit za školu), *no estudiar ni torta* (vůbec se neučit)

⁶⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁶⁷ Pozn.: Materiál pro následující výčet jsme načerpali z této literatury:

BARCIA, Pedro Luis a Gabriela PAUER. *Diccionario fraseológico del habla argentina: frases, dichos y locuciones*. 2a ed. Buenos Aires: Emecé, 2010

¿Qué pasa?: slovník slangu a hovorové španělštiny. Brno: Lingea, 2011

!Oye wey!: slangová a hovorová americká španělština. Brno: Lingea, 2012

SANMARTÍN SÁEZ, Julia. *Diccionario de argot*. Madrid: Espasa-Calpe, 2006

SAVAIANO, Eugene a Lynn W WINGET. *Španělské idiomy: Modismos Españoles*. Brno: Computer Press, 2009

2. mimoškolní skutečnosti:

estar pelado (nemít peníze), *no tener un chavo*, *quedarse / estar sin un chavo* (být švorc), *no tener un cuarto* (nemít ani vindru), *estar mamado* (být opilý), *empinar el codo* (přihnout si), *quedar como estropajo* (být opilý), *ir de flor en flor* (střídat partnery)

5 Specifika studentského slangu v Hispánské Americe

Přestože jsou popsány charakteristické rysy typické obecně pro studentský slang španělského jazyka, tedy můžeme předpokládat, že se více či méně projevují ve všech zemích, kde se španělsky hovoří, situace v Hispánské Americe je přece jen trochu odlišná. Historie jihoamerického kontinentu je se vztahem ke Španělsku neodmyslitelně spjata, stejně tak je ale kultura Hispánské Ameriky ovlivněna Spojenými státy americkými či přítomností původních indiánských obyvatel.

Hned na úvod je ale třeba říci, že americká španělština není odborníky považována za homogenní celek, v rámci Hispánské Ameriky existuje řada samostatných jazyků a není tedy možné hovořit o jednom společném jazykovém systému. Ač byly snahy o vytvoření jakési „mezinárodní“ či „neutrální“ španělštiny a tedy pokusy o její homogenizaci, regionální rozdíly nelze pominout. V případě hispanoamerických mluvčích se někdy hovoří o „vnitřní mnohojazyčnosti“ (*multilingüismo interno*), mluvčí znají španělské výrazy, které se v Hispánské Americe nepoužívají, zároveň si však udržují jisté specifické prvky „své“ španělštiny (např. užití *ustedes* namísto *vosotros*).⁶⁸

Španělský jazyk v Hispánské Americe je tématem velice diskutovaným a rozebíraným o mnoho podrobněji napříč odbornou literaturou, není však hlavním předmětem této práce, pokusíme se tedy pouze nastínit některé jeho aspekty.

5.1 Původ americké španělštiny

Španělský jazyk přišel do Hispánské Ameriky s prvními dobyvateli a později kolonizátory, kteří jej přinesli s sebou ze své vlasti. Protože se dobývání protáhlo v některých oblastech až na několik staletí, španělský jazyk se do Ameriky dostával v jednotlivých etapách svého vývoje. Existují různá tvrzení o tom, jak se formovala španělština v Americe, nejdiskutovanější z nich je teorie regionálně-nářeční (*andalucismo*). Lingvisté, kteří s touto teorií nesouhlasí a nepovažují andaluský dialekt za variantu s největším vlivem na americkou španělštinu, se označují jako *antiandalucistas*, naopak ti, kteří nepochybují o andaluském vlivu, jsou *andalucistas*.⁶⁹

⁶⁸ LUZ, Fernández Gordillo. La lexicografía del español y el español hispanoamericano / Lexicography Spanish and Latin American Spanish. *Andamios* [online]. 2014, s. 77-78

⁶⁹ BARTOŠ, Lubomír. *Introducción al estudio del español en América*. Brno: Vydavatelství Masarykovy Univerzity, 1996, s. 13

5.2 Indiánský vliv

Již od prvních dobytelských misí bylo potřeba najít komunikační prostředek mezi původním obyvatelstvem a nově příchozími. Zpočátku fungovali jako překladatelé indiánští zajatci, později se začala šířit masová hispanizace, španělský jazyk byl prosazován a vyučován ve všech sociálních skupinách. Zároveň však samozřejmě existovaly původní domorodé jazyky – *nahuátl* v Mexiku, *quechua* v Andách, *chibcha* v Paraguayi a další. Indiánských jazyků využívali představitelé církve, kteří se jim učili, aby lépe pochopili jejich mluvčí (a aby pak mohli efektivněji šířit evangelizaci). Španělé se v prvních letech po objevení Ameriky střetávali se zcela novými skutečnostmi, jako byla fauna, flora, zvyky, atd. Logicky tedy vyvstala nutnost tyto jevy pojmenovat a k tomu měli dobyvatelé několik možností: najít vhodné pojmenování pomocí analogie ve fondu španělského jazyka, výraz vytvořit pomocí odvozování či skládání, atd. Významnou součástí se však stal hlavně indiánský jazyk a slova přejatá z něj se tak začala postupně začleňovat do španělského jazyka – například *cacao*, *chicle*, *chocolate*, *maíz*, *papaya*, *tabaco* a další. Tato slova se však dnes nepovažují za indiánská (*indigenismos*), těmi jsou takové výrazy, které dnes můžeme zaslechnout pouze na území Latinské Ameriky. Liší se polohou, v každé oblasti dominoval dříve jiný indiánský jazyk – např. náhuatl, mayština, kečuánština atd.⁷⁰

5.3 Anglicismy

Stejně jako v jiných jazycích i v americké španělštině se projevil a dodnes přetrvává vliv angličtiny. Jak již bylo řečeno v kapitole o lexikologii, nejen adaptované výpůjčky, ale také kalky tvoří značnou část slovní zásoby. V Hispánské Americe je vliv anglického jazyka zřejmý díky historickému i dnešnímu kontaktu s USA.⁷¹ Sáez Godoy zmiňuje ve svém článku pojem *norteamericanización*, tedy jakési poameričtění ve smyslu USA, které je tématem dnešní doby vzhledem k tomu, jakou jsou Spojené státy velmocí. Zejména mladí lidé přicházejí s angličtinou více a více do kontaktu a v Latinské Americe se tak stávají běžnými slova ze všech oblastí. Z kategorie jídla jsou to například *sándwiches* (nebo *sánguches*) a *hot-dogs*, z oblečení jsou běžné *jeans*. Výrazné je užívání přípony *-ing* a tedy výrazů jako je *meeting*, *holding* nebo *marketing*. Anglický jazyk ovlivnil také oblast zábavy a nočního života, například slovo *bar* zcela zdomácnělo, nezřídka se objeví i výraz *pub*, zaběhnuté je i slovo *cóctel* (z angl. cocktail,

⁷⁰ BARTOŠ, Lubomír. *Introducción al estudio del español en América*. Brno: Vydavatelství Masarykovy Univerzity, 1996, s. 17-20

⁷¹ BARTOŠ, pozn. 70, s. 60

tedy míchaný nápoj). Zejména v Hispánské Americe jsou pak známá slova z drogového a kriminálního prostředí, jako například *gángster*, *drogas duras y blandas* nebo *díler*.⁷²

5.4 Slova přejatá z dalších jazyků

Do počátku 20. století to byla francouzština, která přinášela nejvíce výrazů do americké španělštiny. Dělo se tak díky politickému a uměleckému vlivu Francie a její kultury na Latinskou Ameriku. Dodnes přetrvaly výrazy jako *élite*, *matiné* a výrazy víceméně mezinárodního charakteru jako *cabaret*, *menú* nebo *gigoló*. Ve zbytku Hispánské Ameriky nepříliš známá, ale ve Venezuele a regionu Río de la Plata díky italské imigraci běžná, jsou slova italského původu *bacán* (elegantní), *manyar* (jíst) nebo *mina* (dívka). Mezi portugalské výpůjčky patří například *cachimbo* (dýmka, fajfka) nebo *falencia* (omyl).⁷³

⁷² LEOPOLDO, Sáez Godoy. Anglicismos en el español de Chile. *Atenea (Concepción)* [online]. 2005, s. 173-175

⁷³ BARTOŠ, Lubomír. *Introducción al estudio del español en América*. Brno: Vydavatelství Masarykovy Univerzity, 1996, s. 61

Nyní se dostáváme k praktické části práce, kterou představuje dotazník v elektronické podobě. Toho se zúčastnilo celkem 73 studentů univerzit ve Španělsku a Hispánské Americe, dva respondenti studují v současné době v České republice a jeden ve Vancouveru, například prostřednictvím výměnných programů, všichni jsou však rodilí mluvčí španělského jazyka. Respondentů pocházejících ze Španělska bylo celkem 50, z Hispánské Ameriky 23. Pouze jediný dotazovaný student pochází z Hispánské Ameriky, ale studuje v současné době na španělské univerzitě (Valencie). Zejména ve Španělsku bylo zastoupení univerzit různých měst rozmanité, v Hispánské Americe byl okruh užší, většinu respondentů tvoří studenti z Kostariky (viz obr. 1 a obr. 2).

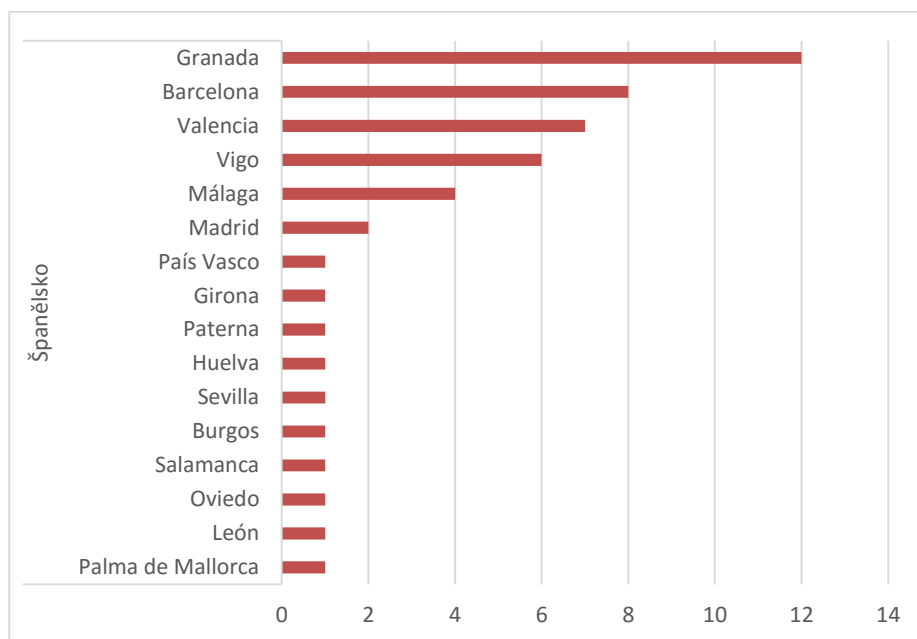
Dotazník si klade za cíl přednést některé příklady výrazů typických pro studentskou mluvu paralelně k výrazům spisovným, potvrdit nebo vyvrátit předpokládané mechanismy a způsoby tvoření slangových výrazů a poukázat na pravděpodobné odlišnosti v lexiku studentů ve Španělsku a Hispánské Americe.

Dotazník obsahoval celkem 39 spisovných výrazů nebo slovních spojení, ty byly ještě rozděleny do čtyř sémantických okruhů: názvy budov a místností, názvy a charakteristiky osob (se vztahem ke studiu), názvy věcí, činností a skutečností vztahujících se ke studiu; a mimoškolní skutečnosti. Respondent měl ke každému výrazu napsat jeho slangový nebo hovorový ekvivalent (klidně více než jeden), který nejen zná, ale opravdu používá. Jelikož všechny otázky byly otevřené, někteří účastníci dotazníku napsali například výrazy, které používají a poté ještě ty, o kterých jen vědí, že existují. Vzhledem k tomu, že šlo o elektronickou formu dotazování a ne například o přímé rozhovory s jednotlivými mluvčími, nedá se pochopitelně posoudit, nakolik jsou slangové výrazy skutečně užívány v běžném jazyce, dotazník pouze předkládá nejfrekventovanější výrazy, které respondenti uvedli. Pokud respondent užívá výraz v jeho spisovné podobě, pole nechal volné. Někteří dotazovaní odpověděli takřka na všechny otázky, někteří naopak jen na část, u některých výrazů tak byl zaznamenán daleko větší počet odpovědí než u jiných.

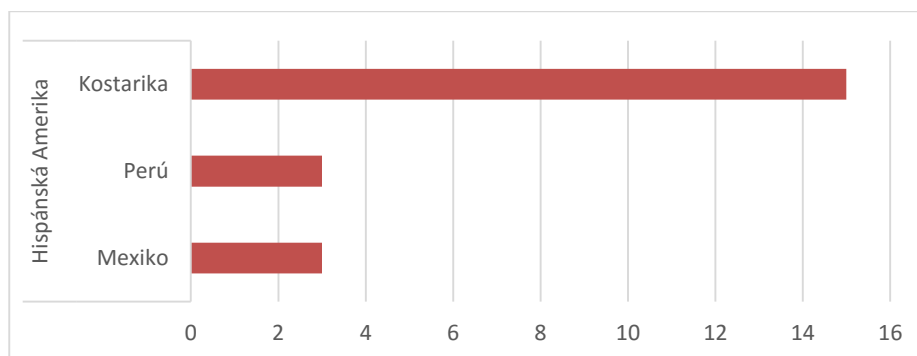
V závěru dotazníku dostali mluvčí prostor, aby napsali i další výrazy či slovní spojení nějak související se studiem a také mimoškolními aktivitami a volným časem.

Dotazník nerozlišuje pohlaví, pouze věk (18-26 a více než 26 let), místo narození a místo nynějšího studia. Díky tomu se pokusíme najít odlišnosti ve výrazivu na Pyrenejském poloostrově a v Hispánské Americe. V každé oblasti rozebereme nejčastěji uváděné výrazy, jejich vznik a význam, a ověříme si, zda se lexikum shoduje se slovy uváděnými ve slovnících a příručkách, o kterých jsme mluvili v teoretické části.

Na závěr se pokusíme zmínit souvislosti (budou-li nějaké) s věkem uživatelů a zejména místní odlišnosti (Španělsko X Hispánská Amerika).

Obr. 1: Zastoupení univerzit Španělsko

Obr. 2: Zastoupení univerzit Hispánská Amerika

6 Výsledky dotazníkového průzkumu

6.1 Názvy budov a místností

universidad (univerzita)

Nejčastějším výrazem uvedeným v dotazníku je *uni*, což potvrzuje užívání zkracování jakožto metody tvoření nových výrazů. Díky zkracování vznikají také *U* (*la U*). Podobně jako by tomu nejspíš bylo i v češtině, někteří respondenti uvedli zkratky konkrétně „svých“ univerzit, například *TEC* (*Tecnológico de Costa Rica*), *UGR* (*Universidad de Granada*) nebo iniciálové zkratky jako *UNAM* (*Universidad Nacional Autónoma de México*).

facultad (fakulta)

I zde se projevuje metoda zkracování: *facu*, případně *facul*, část respondentů uvedla také výraz *escuela*, tedy obecné pojmenování pro budovu školy. Někteří studenti pojmenovávají svou fakultu konkrétně dle zaměření: *química*, *física*, *filosofía y letras* nebo *geografía*, vyskytují se také zkrácené názvy pro jednotlivé fakulty: *Constru* (např. *facultad de arquitectura y construcción*), *Produ* (*facultad de producción*), *Compu* (*facultad de matemáticas y computación*). Objevuje se také výraz *campus* (v některých případech i s konkrétním názvem), který se v češtině příliš neuplatňuje, označuje areál vysoké školy.

aula (učebna)

Téměř polovina respondentů (36) uvedla, že užívá výraz *clase*. Stejně jako v českém prostředí se slovem „třída“ označuje vyučovací místnost především na základní a střední škole, studenti jej pak přenášejí i na akademickou půdu. Podle slovníku DRAE⁷⁴ znamená výraz *salón* místnost, kde probíhá výuka, a je typický pro Latinskou Ameriku. I v této anketě se označení objevilo a skutečně vždy se jednalo o hispanoamerického mluvčího. Část respondentů opět uvedla konkrétní označení „svých“ učeben, například *306*, *G* nebo *1a*.

6.2 Názvy a charakteristiky osob (se vztahem ke studiu)

persona muy inteligente (velmi chytrý člověk)

Velmi četný je výraz *listo* nebo *superlisto*, který v původním významu označuje hbitého, pohotového a připraveného člověka. Vyskytují se různé podoby výrazu *cerebro*, tedy také *cerebrín* nebo *cerebrito* (*cerebro* – mozek), jedná se o přenesené pojmenování. Podle DRAE⁷⁵

⁷⁴ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁷⁵ Pozn. 74, tamtéž

výraz *pipa* odpovídá adjektivu *inteligente* (intelligentní) a je typický zejména pro Kostariku. Toto potvrzují i odpovědi v dotazníku, kde tento výraz uvedli pouze kostaričtí mluvčí. V pěti případech se objevilo označení *verde*, což je zajímavé, jelikož toto adjektivum má (opět s odkazem na DRAE⁷⁶) nespočet významů, avšak žádný neodpovídá označení inteligentní osoby. Toto slovo kromě barvy znamená také nezralost, mládí nebo nepřipravenost. Tento výraz ale opět uvedli pouze mluvčí z Hispánské Ameriky. Stejně tak výraz *crack*, který je převzatý z angličtiny, má několik významů a v souvislosti s naším tématem označuje výjimečně nadaného, špičkového sportovce⁷⁷, přeneseně tedy také nadaného a úspěšného studenta. Ve slovnících se objevuje výraz *coco*, případně spojení *tener mucho coco*, toto slovo však uvedla jen malá část respondentů. Ojedinele se objevily *coquito* nebo *bicho*, za zmínku stojí ještě výraz *lumbreras* z latinského *luminaria*, který mimo jiné znamená osobu, která oslňuje svými znalostmi a inteligencí⁷⁸. Jedná se tedy o přejaté (nebo lépe pozůstalé) slovo z latiny, ze které španělština vznikla.

persona no muy inteligente (nepříliš chytrý člověk)

Na tuto otázku přišel nespočet různých odpovědí, uvedeme tedy jen ty nejfrekventovanější. Převažuje hovorový výraz *tonto* (hloupý), výrazněji zastoupeno je také *corto*, případně zdobněle *cortito*, což je, jak jsme uvedli v teoretické části, metafora založená na funkci a prostorových vztazích, kdy se postupně z adjektiva „krátký“ ve smyslu malé délky (např. vzdálenost) přenesl význam například i na trvání: „krátký“ den, ve španělštině se význam rozšířil na nedostatečnost v nějaké oblasti: *corto de inteligencia*, *corto de oído*⁷⁹. Výraz *empanado* má taktéž zajímavou etymologii: *empanada* je něco jako slaný koláč nebo zapečené pečivo plněné masem, rybami nebo zeleninou. V přeneseném významu jde o zmatek v hlavě, *empanado* je pak tedy člověk s nesrovnanými myšlenkami, nepříliš chytrý. Několikrát byl zaznamenán výraz *retrasado* – osoba, jejíž mentální vývoj je opožděný⁸⁰, podobně *lerdo*. Mnohem méně se objevují výrazy *bruto* (hloupý, neschopný) nebo *bobo/boboso* (hloupý). Výraz *hueco*, který se také v odpovědích objevil, je paralelní k českému „dutý“, prvním významem je prázdný vnitřek, přeneseně pak poukazuje na prázdno v hlavě člověka, stejně jako v češtině se hanlivě používá spojení „dutá hlava“, španělština má totéž: *cabeza hueca*. Výraz

⁷⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁷⁷ Pozn. 76, tamtéž

⁷⁸ Pozn. 76, tamtéž

⁷⁹ Pozn. 76, tamtéž

⁸⁰ Pozn. 76, tamtéž

cateto odpovídá spíše českému „buran“, vyskytly se také mírně vulgární výrazy jako *imbécil* nebo *idiota*. V Hispánské Americe se můžeme setkat také se slovem *yegua*, které ve spisovném jazyce označuje samici hřebce, tedy klisnu, kobylu. V přeneseném významu může označovat i hloupou osobu, přirovnávání ke zvířatům je běžné, v různých jazycích se může lišit, některá zvířata mají naopak ve většině jazyků předurčené stejné vlastnosti – častý například osel označující hlupáka. *Yegua* se však v dotazníku vyskytla pouze jednou. V odpovědích se vyskytly také frazémy: *le faltan dos dedos de frente* (pomalu chápat), *le falta un hervor* (*hervor* je zastaralý výraz pro úsilí, snahu)⁸¹.

persona que estudia mucho y siempre tiene las notas mejores (osoba, která se hodně učí a vždy má nejlepší známky)

Více než polovina respondentů uvedla výraz *empollón/empollona*, případně zkrácené *empo*, který je zaznamenán i ve slovnících, podle DRAE⁸² je to termín typický pro studentské prostředí, označuje člověka, který hodně studuje a spíše než talent má výsledky vydržené snaživostí, výraz tedy odpovídá českému „šprt“. *Nerdo* (nebo *nerd*) je latinskoamerický výraz označující osobu, která se neustále učí a nezapadá ani do běžného kolektivu. Výraz je převzatý z angličtiny, označuje buď člověka, který je trapný, neatraktivní, na okraji společnosti, nebo člověka, který je příliš zahloubaný do svého oboru, např. počítače⁸³. *Sapo* má několik významů zejména v hispanooamerické španělštině, může označovat žabu, osobu malého vzrůstu a také „otravu“ (otravného člověka)⁸⁴, také proto se ujal k označení šprta. Výrazy jako *aplicado/a* nebo *trabajador/a* jsou neutrální a poukazují spíše na pracovitost a píli studenta než na jeho podlézavost. Dalšími výrazy byly například *sabelotodo* (česky něco jako „všeználek“). *Chancón* je specifický peruánský výraz, podle DRAE⁸⁵ odpovídá výrazu *empollón*, je odvozen od slovesa *chancar*, které pochází z kečuánského *ch'amqay* – *machacar* (mj. drtit). Výraz *chapón* je zřejmě odvozen od slovesa *chapar* (hovorově „hodně se učit“).

estudiante de primero (student prvního ročníku)

Běžné užívaným výrazem je *novato* (nováček, začátečník v jakémkoliv oboru), objevovaly se různé odvozeniny slova *nuevo* (nový): *nuevillo*, *novel*, *nuevo*. Časté bylo v odpovědích *primer/nuevo ingreso* (*ingresar* – vstoupit, nastoupit). *Mostazilla/moztacilla* se

⁸¹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁸² Pozn. 81, tamtéž

⁸³ English Dictionary. *Cambridge Dictionaries Online* [online]

⁸⁴ Pozn. 81, tamtéž

⁸⁵ Pozn. 81, tamtéž

objevil pouze u hispanoamerických studentů, *mostacilla* označuje velmi malou věc, je odvozeno z *mostaza* – hořčičné semínko⁸⁶. Výrazy *pollo*, případně zdobně *pollito* (*pollo* – kuře) jsou metaforou něčeho malého, drobného, opět pozorujeme využití zvířecích aspektů a vlastností a jejich přenášení na člověka. Výraz *primíparo* je odvozen ze šp. *primípara*, což znamená „prvorodička“, jde tedy o volné přenesení významu na studenta v prvním ročníku. *Primerizo* je pak označení nováčka, začátečníka v oboru. Jednotlivě se pak objevily výrazy *bicho*, *cachimbo* nebo *iniciado*.

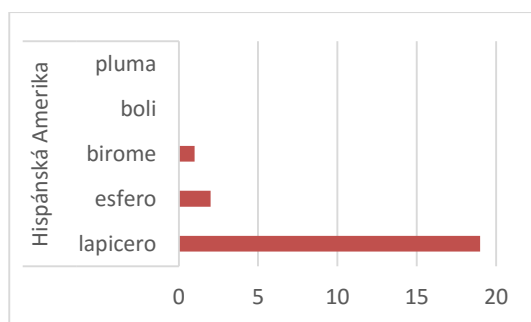
profesor en la universidad (vyučující na univerzitě)

Nejčastějším (téměř polovina dotázaných) termínem je *profe*, tedy zkrácení původního *profesor*. *Maestro* odpovídá českému „učitel“ (spíše na základní škole), přesto se výraz v několika případech objevil. Část respondentů uvedla, že o svém vyučujícím mluví jeho jménem, objevil se také výraz *teacher*, tedy slovo přejaté z angličtiny.

6.3 Názvy věcí, činností a skutečností vztahujících se ke studiu

bolígrafo (propisovací tužka)

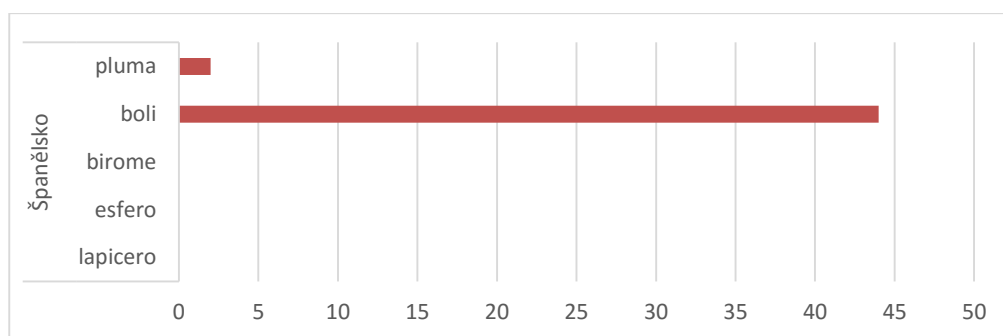
Více než polovina respondentů uvedla zkrácené *boli*, výraz *lapicero* uvedli výhradně respondenti z Hispánské Ameriky. Jeden z nich (Mexiko) do dotazníku uvedl, že pokud použije výraz *boli*, působí ve své zemi nepatřičně, jelikož se používá pouze *lapicero*. Zastoupeny byly také výrazy *esfero* a *pluma*, avšak jen okrajově. *Birome*, označení, které lze zaslechnout v Argentině, Paraguayi a Uruguayi⁸⁷, se objevilo pouze v jednom případě. U této otázky tedy pozorujeme zřejmou odlišnost v závislosti na původu mluvčího (viz srovnání obr. 3 a obr. 4), v jednom případě respondent narozený ve Venezuele, ale nyní studující ve Španělsku, uvedl *boli*, tedy výraz typický pro Španělsko.

Obr. 3: *bolígrafo* Hispánská Amerika

⁸⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁸⁷ pozn. 86, tamtéž

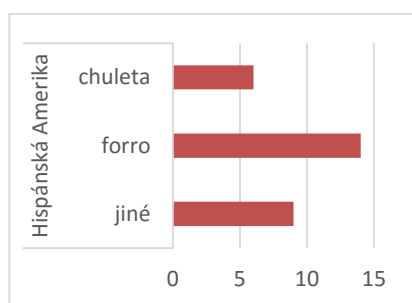
Obr. 4: *bolígrafo* Španělsko

diplomado (absolvent)

Na tuto otázku nepřišly mezi odpověďmi téměř žádné specifické výrazy: *graduado*, *licenciado*, *titulado*, *universitario* jsou běžné spisovné výrazy označující člověka, který absolvoval vysokoškolské vzdělání (záleží na stupni, podle toho se volí pojmenování). Snad jedinou výjimkou bylo *bachí* (*bachiller*), tedy zkrácené pojmenování člověka, který absolvoval první stupeň vysoké školy.

Apunte que se lleva oculto para copiar en el examen („tahák“)

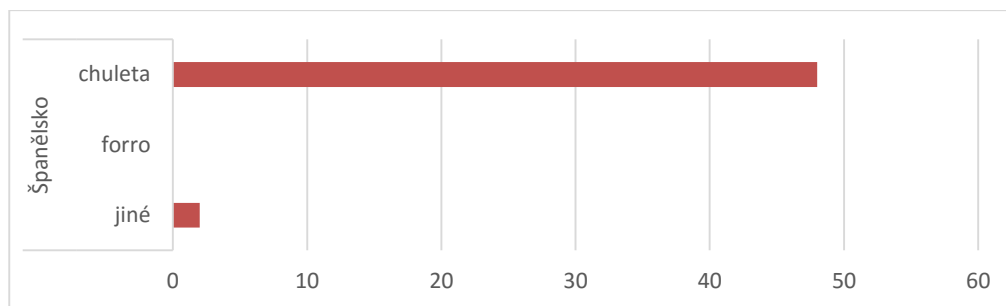
Většina respondentů uvedla vcelku očekávaný výraz *chuleta* (*xuleta*), který pochází z valencijského *xulleta*, což je deminutivum katalánského *xulla* (žebro)⁸⁸. Hispanoameričtí studenti předložili výraz *forro*, který je odvozený od slovesa *forrar* a v původním slova smyslu znamená kabát, svrchní vrstvu či látku, která pokrývá nějakou vnitřní část⁸⁹. U španělských mluvčích tento výraz zastoupen nebyl vůbec (viz srovnání obr. 5 a obr. 6). Žádné další označení se výrazněji neprojevovalo: *ayuda* (*ayudita*) je odvozeno od slovesa *ayudar* (pomáhat, pomoci), dále *acordeón*, *copia*, *chivato*, *trampa* aj.

Obr. 5: *apunte que se lleva oculto para copiar en el examen* Hispánská Amerika

⁸⁸ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁸⁹ pozn. 88, tamtéž

Obr. 6: *apunte que se lleva oculto para copiar en el examen* Španělsko

diploma (diplom)

Většina respondentů zřejmě (vcelku podle očekávání) nepoužívá pro pojmenování diplomu žádný slangový výraz, hojněji se objevilo pouze označení *título*. Podobně jako v češtině studenti říkají „mít titul“ v některých případech spíše než „mít diplom“. Kromě toho se vyskytly výrazy *pergamino* (pergamen nebo také titul napsaný na pergamenu⁹⁰) a *cartón*.

libro (kniha)

Nebyl zaznamenán žádný slangový nebo hovorový ekvivalent k tomuto výrazu.

no asistir a clase (být za školou)

Paralelně k tomuto slovnímu spojení bylo v odpovědích několik frazémů: *hacer pellas* (12x), *hacer rabona* (5x), *hacer campana* (10x) – všechny jsou zaznamenány ve slovnících a příručkách, překvapivě pouze jednou se objevilo slovní spojení *hacer novillos*, které je ve slovnících rovněž často uváděno. Se slovesem *hacer* byly zaznamenány i další vazby: *hacer pira*, *hacer pellas*. Hispanoameričtí mluvčí uvedli také spojení *pelarse la clase*, sloveso *pelar* v Mexiku znamená zničehonic odejít, utéct⁹¹, podobně sloveso *fugarse* (utéct). Zaznamenáno bylo také sloveso *copar*.

error cometido (chyba)

Častěji se vyskytly dva jednoslovné výrazy: *fallo* je odvozeno od slovesa *fallar*, to z latinského *falla* (defekt)⁹²; *cagada* je odvozeno od slovesa *cagar* (vyprázdnit se), slovo *cagada* se již ustálilo v hovorovém jazyce jako neuspokojivý výsledek, tedy také chyba. S tím

⁹⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁹¹ Pozn. 90, tamtéž

⁹² Pozn. 90, tamtéž

souvisí také slovní obrat *cagarla* (udělat chybu)⁹³. Jednotlivě se pak vyskytly výrazy *pifia*, *liada* nebo *ñordo*.

suspender (neudělat zkoušku)

Nejčastějším výrazem je sloveso *catear*, odvozeno ze substantiva *cate* (z jazyka *caló*, *bastón* - hůl), které znamená nedostatečnou známku u zkoušky⁹⁴. Dalšími výrazy jsou slovesa *quedarse* (zůstat, setrvat) a *pencar*. Ve slovníku najdeme definici adjektiva *penco* (mj. osoba neužitečná, zavrženíhodná)⁹⁵, definice konkrétně tohoto slovesa chybí. *Jalar* má původ ve slovese *halar*, má mnoho významů, jedním z nich je právě „propadnout“, v tomto slova smyslu se užívá v Peru⁹⁶. To potvrzuje i dotazník, kde tímto slovem odpověděli pouze respondenti z Limy (Peru).

estudiar mucho y duro („šprtát“)

Tato otázka přinesla spoustu rozličných odpovědí. Ve slovnících najdeme především sloveso *empollar*, které v původním smyslu znamená „sedět na vejcích“⁹⁷, jde tedy o přenesení významu na činnost, při které se student dlouho soustředí na jeden objekt (učení). Některé odpovědi byly rozšířením tohoto slovesa, například *empollar los codos*, *empollar a tope*, *empollar mucho*, znamenající ještě znásobení původní aktivity. *Los codos* jsou součástí i dalších slovesných perifrází uvedených v odpovědích: *poner codos*, *hacer codos*. Základem dalších spojení je sloveso *hinchar* (krom jiných významů přehánět či dělat něco ze zapálením⁹⁸): *hincharse a estudiar* nebo *hinchar codos*. *Palmarla*, jak jeden z respondentů přímo v dotazníku uvedl, se užívá v hlavně případech, že učením student stráví celou noc a téměř nespí. Objevilo se také sloveso *matarse*, přičemž *matar* znamená v prvotním významu „zabít“ (*estudiando / para un examen*). Zastoupena byla také slovesa *chancar* a *chapar*, taktéž obě uváděna ve slovnících.

estudiar poco (málo se učit, např. na zkoušku)

Sloveso *vaguear* je odvozeno z adjektiva *vago* (líný, zahálčivý)⁹⁹, dále se objevilo sloveso *repasar*, tedy zkontrolovat, projít si (učivo), slovní obrat *echar un vistazo a* (*los apuntes*), tedy

⁹³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

⁹⁴ Pozn. 93, tamtéž

⁹⁵ Pozn. 93 tamtéž

⁹⁶ Pozn. 93, tamtéž

⁹⁷ Pozn. 93, tamtéž

⁹⁸ Pozn. 93, tamtéž

⁹⁹ Pozn. 93, tamtéž

mrknout se, zběžně prohlédnout; podobně spojení *mirarlo por encima* a sloveso *ojeear*. Slovní spojení *tener el examen cogido con pinzas* je podobné českému „mít na háku“ (*pinza* – svorka, kolíček), podobně *ir con pinzas*.

examen (zkouška)

V odpovědích se vyskytly běžné výrazy jako *control*, *prueba* a samotné *examen*, jež všechny znamenají zkoušku. Objevilo se z angličtiny přejaté *test*, zastoupeno bylo ještě substantivum *parcial*, které označuje dílčí zkoušku z nějaké části předmětu¹⁰⁰. Za zmínku stojí ještě výraz *verdugo* nejasného původu, který označuje mimo jiné otravnou věc¹⁰¹, v přeneseném významu může tedy označovat právě nepříjemnou zkoušku. Obecně jde v této otázce spíše o typ zkoušky – písemná, ústní, závěrečná atd., podle toho mluvčí vybírají výraz.

conocer en profundidad (ovládat, vyznat se)

Žádná z odpovědí výrazněji nepřevažovala, objevilo se například slovní spojení *ser experto* (být expert), *saber al dedillo* (přísluvečná vazba, která označuje dobrou a detailní znalost nějakého tématu)¹⁰². Dále slovesa *controlar*, *manejar (el tema)*, *adentrarse (en un tema)* a slovní spojení jako *estar puesto en un tema*.

estar bien preparado (být dobře připraven)

Na tuto otázku přišlo opět mnoho odpovědí, nejčastější bylo spojení *estar listo* (*listo* – pohotový, připravený člověk), se slovesem *estar* se pojí také další spojení: *estar volando*, *estar afilado* – *afilar* podle DRAE¹⁰³ kromě jiných významů v Hispánské Americe znamená pečlivě se připravit (například na zkoušku). Také s přihlédnutím k původnímu významu (*afilar* = nabrousit, naostřit), můžeme vidět jistou paralelu k uvedenému výrazu – „být nabroušený“ = připravený (například k souboji, použití). Další výrazy se pojily se slovesem *ir*: *ir sobra(d)o* (sloveso *sobrar* zastarale znamená předčit, překonat¹⁰⁴), *ir con todo*, *ir a cachete* (*cachete* – facka). Objevila se také vazba *tener todo chupado*, přičemž *chupado* znamená hovorově „velmi jednoduchý“¹⁰⁵ a vazba *llevar bien*.

¹⁰⁰ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹⁰¹ Pozn. 100, tamtéž

¹⁰² Pozn. 100, tamtéž

¹⁰³ Pozn. 100, tamtéž

¹⁰⁴ Pozn. 100, tamtéž

¹⁰⁵ Pozn. 100, tamtéž

no saber nada, no estar preparado (být nepřipraven)

Nejčastější odpovědí byla vazba *estar mamando*, dále spojení popsáno v DRAE¹⁰⁶ *no tener ni idea*, tedy neznat, nevědět; podobně *no tener ni zorra*. Se slovesem *estar* se pojí i další vazby: *estar en blanco* (*en blanco* má mnoho významů, jedním z nich je „nerozumět tomu, co slyší nebo čte“ nebo také „nevzpomínat se nebo nevědět, co říct“)¹⁰⁷, *estar en nada* nebo *estar como las vacas*. Se slovesem *saber* se pojí vazby *no saber ni miércoles* a *solo saber su nombre*.

vacaciones (prázdniny)

Výrazněji se projevilo pouze zkrácené *vacas*, někteří respondenti uvedli výraz *fiesta*, který odpovídá dni, kdy se nepracuje¹⁰⁸, užívá se tedy pravděpodobně spíše pro kratší období než např. pro letní prázdniny. Objevil se také výraz *asuelto* (přerušeni práce, studia nebo jiné obvyklé činnosti pauzou)¹⁰⁹. Poslední byl výraz *puente* (v prvním významu „most“), ve slovníku DRAE¹¹⁰ najdeme definici spojení *día puente*: den nebo více dní, které jsou mezi svátky nebo se ke svátkům přidají a využijí se k dovolené.

período de exámenes (zkouškové období)

Kromě různých variací – *época / semana / fecha de exámenes*, případně *semana de palmar* (viz výše) se objevily pouze metaforické výrazy jako *calvario* (kalvárie, utrpení), *semana de tortura* (*tortura* - mučení).

mu y fácil (velmi jednoduché, např. zkouška, úkol)

Nejčastěji se objevily výrazy *chupado* a *tirado*. *Chupado* je běžný hovorový výraz označující něco snadného, jde o participium slovesa *chupar*, které má mnoho významů. *Tirado* je běžně užívané adjektivum (v češtině „lehoučkový“, snadný), španělští respondenti pak uváděli i zkrácené varianty *tirao* nebo *chupao*, jednou se objevilo *xupado*. Zejména hispanoameričtí mluvčí výrazněji přispěli ještě pojmem *queque*, pocházejícím z anglického „cake“, piškot z mouky, másla a vajec, se sušeným nebo kandovaným ovocem, který se připravuje právě v Hispánské Americe¹¹¹, objevil se také pojem *pastel* (koláč) nebo *papaya / papayita* (papája). Vyskytly se také výrazy *regalado* nebo *regalo* (*regalar* - darovat, věnovat).

¹⁰⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹⁰⁷ Pozn. 106, tamtéž

¹⁰⁸ Pozn. 106, tamtéž

¹⁰⁹ Pozn. 106, tamtéž

¹¹⁰ Pozn. 106, tamtéž

¹¹¹ Pozn. 106, tamtéž

muy difícil (velmi těžké, např. zkouška, úkol)

Mezi odpověďmi se často objevil výraz *jodido* případně *jodidísimo* (z vulgárního *joder*, které kromě jiného vyjadřuje naštvání, rozčilení nebo také údiv¹¹²), *chungo*, což je hovorový výraz pro něco komplikovaného, pochází z jazyka *caló*, kde znamená „ošklivý“¹¹³, od něj odvozeny výrazy *chunguísimo* nebo *superchungo*, tedy zesílení pomocí přípony *-ísimo* a předpony *super-*. Dále se objevilo adjektivum *rudo/rudísimo* – v prvním významu „hrubý“, používá se ale také k označení osoby, která má problémy s pochopením nebo naučením nějaké látky¹¹⁴. Zastoupena byla vazba „*me han folla(d)o*“ (*follar* vedle dalších významů zastarale „pošlapat“, „zničit“). Vyskytly se také výrazy přejaté z angličtiny: *hardcore*, *heavy*, *súper heavy*.

saber de memoria (umět, znát z paměti)

Nejčastěji byly zastoupeny vazby se slovesem *saber*: *saber/sabérselo de pe a pa* – od začátku až do konce, paralelní k českému „od A do Z“, dále *saber de paporreta* (typické pro Peru, znát z paměti¹¹⁵), *saber de carrerilla* (*carrerilla* je deminutivum substantiva *carrera*, které znamená mj. „kariéra“, „studium“), již výše zmíněné *saber al dedillo*, *saber de cabeza* (stejně jako v češtině „vědět z hlavy“), *sabérselo a tope* (*a tope* – na hranici sil nebo možností¹¹⁶). Výrazněji bylo zastoupeno ještě sloveso *memorizar* (uložit do paměti).

6.4 Mimoškolní skutečnosti

no tener dinero (nemít peníze)

Na tuto otázku přišlo mnoho různých odpovědí, časté byly vazby, které odpovídaly českému „být bez peněz“, k výrazivu označujícímu peníze se dostaneme později, byly to tedy vazby se slovesem *estar sin un duro*, *estar sin blanca*. Se slovesem *estar* se pojí i další vazby, z nichž nejčastější byla *estar pelado / pelao* – *pelado* může vedle jiných smyslů znamenat také „ostříhaný“ nebo oškubaný“, přeneseně se tedy spojení ustálilo pro osobu, která zůstala bez peněz¹¹⁷. Dále *estar a dos velas*, *estar limpio* a *estar tieso* (*tieso* – tuhý, tvrdý, přeneseně se užívá kupříkladu i pro mrtvého člověka), všechny tyto vazby jsou zaznamenány také v DRAE¹¹⁸

¹¹² REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹¹³ Pozn. 112, tamtéž

¹¹⁴ Pozn. 112, tamtéž

¹¹⁵ Pozn. 112, tamtéž

¹¹⁶ Pozn. 112, tamtéž

¹¹⁷ Pozn. 112, tamtéž

¹¹⁸ Pozn. 112, tamtéž

jako hovorové „nemít peníze“. Další jsou vazby se slovesem (*no*) *tener*: *no tener pasta*, *no tener ni un duro*, *no tener ni un pavo*. Objevilo se také spojení *estar pobre* (být chudý) a *estar misio* (*misio* znamená v Peru „chudý“¹¹⁹).

estar borracho (být opilý)

Také pro označení tohoto stavu existuje nespočet výrazů a slovních spojení, uvedeme proto ty nejfrekventovanější, případně specifické. Většina spojení se zakládala na slovesech *estar* a *ir*: *ir / estar pedo* – *pedo* je vulgární substantivum označující opilost či adjektivum pro označení opilého člověka, *estar mamado / mamao*, což je opět vulgární výraz pro opilého, *ir/estar ciego* (*ciego* v původním smyslu znamená „slepý“). Objevily se také varianty se substantivem *jumo* (opilý): *estar jumado*, (*estar*) *jumas*, *estar jumo*. Také substantivum *tajado* hovorově znamená opilost¹²⁰, mluvčí uvedli spojení *estar/ir taja* a také *estar taja(d)o*. Objevily se také vazby *estar hasta la picha / el culo / el cecere / el techo*.

bar, taberna (bar)

Ve většině případu dominovalo označení přejaté z angličtiny *bar*, kromě toho se vyskytl například pojem *tasca*, přičemž sloveso *tasca* (v jednom ze svých významů znamená „rozkousat“) pochází z kečuánského *tascana*¹²¹. Výrazněji se ukázal už jen výraz *garito* označující ilegální dům, ve kterém se provozuje hazard¹²². Jen ojediněle se objevil výraz *pub*, přejatý z angličtiny.

emborracharse (opít se)

Opět můžeme představit rozmanité výrazy a slovní obraty, substantiva označující opilého člověka (viz výše) se pojila nejčastěji buď se slovesem *ponerse* (*ponerse ciego / tibio / pedo / hasta el lomo*) nebo slovesem *pillar / pillarse* (krást, hovorově také hrát hazard¹²³): *pillar / pillarse una gorda / una cogerza / un pedo/una ñorda / gato* nebo se toto sloveso užívá samostatně, tedy *pillársela*. Podobně sloveso *pegar* (*pegársela*). Dále slovesa *jumarse*, *mamarse*, *empedarse*, *jartar*, *embrigarse*, *empalidar* aj.

¹¹⁹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹²⁰ Pozn. 119, tamtéž

¹²¹ Pozn. 119, tamtéž

¹²² Pozn. 119, tamtéž

¹²³ Pozn. 119, tamtéž

fiesta (večírek)

Objevily se pojmy *farra*, které pochází pravděpodobně z portugalského *farra* a to z arabského *ferha*, což označovalo právě večírek, oslavu¹²⁴, dále např. *juerga* (z *huelga* – přestávka, stávka)¹²⁵ a *rumba* užívané zejména v Hispánské Americe (to se potvrdilo také v dotazníku). Vyskytla se také substantiva přejatá z angličtiny, ovšem jen okrajově: *party* a *partijard* (z anglického „party hard“, tedy opravdu dobrý večírek). Někteří respondenti užívají spisovného *fiesta*, zvláštním výrazem je pak *fiestuqui*. Objevilo se také *marcha* nebo *mica*.

bebida alcohólica (alkoholický nápoj)

Označení se podobně jako v jiných jazycích rozlišují podle druhu nápoje (míchaný nápoj, pivo, atd.), například *cubata* je zkrácení *cubalibre* s přidáním slangového sufixu *-ata*¹²⁶, dnes se však užívá pro označení různých alkoholických míchaných nápojů. Dalším výrazem je *trago*, v původním významu „lok“, užívá se spíše v Hispánské Americe pro označení alkoholického nápoje¹²⁷, to také potvrzuje dotazník, neboť tuto odpověď uvedli pouze hispanoameričtí mluvčí. Objevil se také výraz *copa* (v původním významu „sklenka“, hovorově tedy označuje jakoukoliv „jednotku“ alkoholu, pomocí přípony *-azo* pak odvozené *copazo* (alkohol ve skleničce nebo číši). Termín *guaro* označuje pálenku (kořalku) a užívá se zejména ve Střední Americe¹²⁸, v dotazníku tímto výrazem opět odpovídali pouze respondenti z Hispánské Ameriky. *Birra* pochází z italského *birra* a to z německého *Bier*, je to hovorové označení pro pivo¹²⁹, výraz *priva* je ve slovníku DRAE¹³⁰ uveden jako slangový, v dotazníku se však objevil pouze jednou.

dinero (peníze)

Téměř polovina respondentů uvedla výraz *pasta*, jehož základním významem je těsto smíchané z různých hmot¹³¹, hovorově se užívá právě pro označení peněz. Jak ale vidíme níže (viz obr. 7 a obr. 8), převažuje užití tohoto výrazu ve Španělsku. Naopak *plata*, tedy původně stříbro, uvedli pouze respondenti z Hispánské Ameriky. Již jen ojediněle se objevily výrazy

¹²⁴ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹²⁵ Pozn. 124, tamtéž

¹²⁶ Pozn. 124, tamtéž

¹²⁷ Pozn. 124, tamtéž

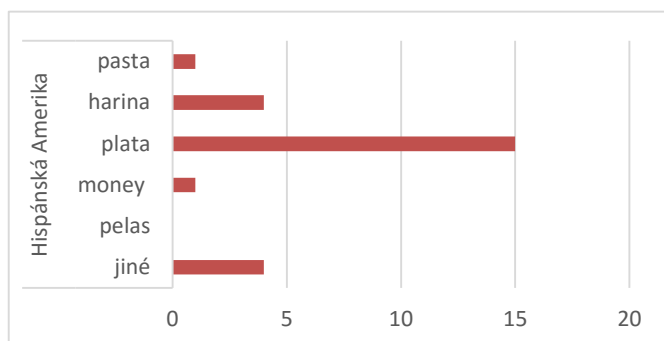
¹²⁸ Pozn. 124, tamtéž

¹²⁹ Pozn. 124, tamtéž

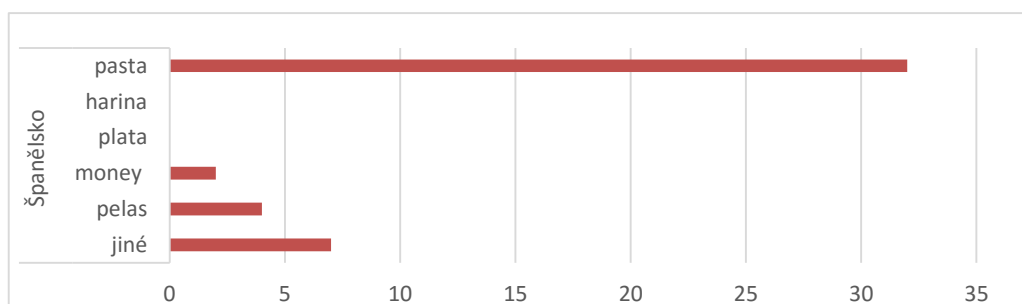
¹³⁰ Pozn. 124, tamtéž

¹³¹ Pozn. 124, tamtéž

guita (hovorově „hotovost“)¹³², *pelas* (hovorově *pesetas*, což byla španělská měna před zavedením eura)¹³³, *parné*, *pavos*, *duros* nebo z angličtiny přejaté *money*.

Obr. 7: *dinero* Hispánská Amerika

Obr. 8: *dinero* Španělsko

fin de semana (víkend)

Více než polovina respondentů uvedla zkrácené *finde*, někteří napsali, že užívají celý výraz, jiná označení se neobjevila.

palabra que expresa alegría, por ejemplo „cool“ en inglés (slovo vyjadřující radost, např. „cool“ v angličtině)

Respondenti uvedli velké množství slov, vybereme-li jen ty nejčastější, určitě je třeba zmínit výraz *guay* (ve dvou případech také *guai*), který označuje něco úžasného. Dále adjektivum *genial*, které se původně vztahovalo k velmi nadanému člověku, podobně jako v češtině označuje také něco skvělého, *mola* (infinitivem je *molar*, které hovorově znamená „mít rád“ nebo „považovat za skvělé“) pochází z jazyka caló¹³⁴. Výraz *tuanis* můžeme zaslechnout ve Střední Americe, pochází z původně tajného kódovaného jazyka známého jako „malespín“. Ten spočíval mimo jiné v záměně některých písmen (např. *a* za *e*, *i* za *o*, *b* za *t* a naopak). Tak lze mezi zdánlivě nesouvisejícími výrazy nalézt spojitost, *tuani* tedy znamenalo

¹³² REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹³³ Pozn. 132, tamtéž

¹³⁴ Pozn. 132, tamtéž

bueno (dobrý), koncové *s* je typickým stylistickým rysem podsvětní mluvy¹³⁵. V menší míře se pak objevily výrazy: *pichudo*, *bacán/bacano*, *chévere* (obojí v zemích Hispánské Ameriky hovorově něco skvělého, úžasného¹³⁶), *chulo* (různé významy, hovorově něco milého, užívá případně hezkého¹³⁷) a *chiva*. Objevilo se také původně vulgární spojení *de puta madre*.

palabra que expresa disgusto (slovo, které vyjadřuje nechut', nepříjemnost)

Nejvíce byly zastoupeny vulgární výrazy: *joder*, *mierda*, *puta* a *putada*. Dále se objevil výraz *asco* (hovorově něco špatného, „na nic“¹³⁸, *decepción* (zklamání¹³⁹), *rabia*, které označuje hněv, vztek. Jednotlivě se pak vyskytly například výrazy *chingá*, *picha*, *flipante*, *bajón/bajonazo* (přípona *-azo* naznačuje zveličení výrazu), aj.

una chica guapa (pohledná dívka)

Nejčastěji se objevil výraz *pivón* (případně *pibón*), dále spojení *tía buena*. V hovorové španělštině se v nejrůznějších případech běžně užívá slova *tío/a* (v prvním významu strýc/teta) pro označení člověka, o kterém se mluví, není neobvyklé slyšet například rodilé mluvčí mluvit tak o nějakém kamarádovi, ale i třeba o zcela cizím člověku. *Tía cañón* (adjektivum *cañón* v hovorové španělštině označuje něco skvělého¹⁴⁰), *cachonda* je mírně vulgární výraz, vztahuje se k dívce, ovládané sexuálním pudem¹⁴¹. Objevilo se také adjektivum *rica*, které se vedle významu „bohatý/á“ užívá také pro označení milého nebo hodného člověka. Další výrazy se vyskytly již jen jednotlivě, zmínit můžeme například *mona*, *bellezón* (*belleza* - krása), *cogollo* (česky „růžička“ např. salátu, přeneseně tedy také něco vybraného, výtečného¹⁴², *guapiña* nebo anglické *candy* (sladkost).

un chico guapo (pohledný chlapec)

Část odpovědí je totožná s výrazy uvedenými u dívčího protějšku (pouze v mužském rodě, tedy s koncovkou *-o*), např. *rico*, *tío bueno* (*tío cañón*) nebo *mono*. Stejně tak se objevily výrazy *pivón*, *pibón* (viz výše). Mimoto se, opět spíše jednotlivě, objevily výrazy *adonis* (podle

¹³⁵ PORTILLA, Mario. Etimologías del español americano. *Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica* [online]. 2014, s. 48

¹³⁶ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

¹³⁷ Pozn. 136, tamtéž

¹³⁸ Pozn. 136, tamtéž

¹³⁹ Pozn. 136, tamtéž

¹⁴⁰ Pozn. 136, tamtéž

¹⁴¹ Pozn. 136, tamtéž

¹⁴² Pozn. 136, tamtéž

mytologické postavy Adonise, označuje pohledného mladíka¹⁴³, *maromo* (něco jako česky „týpek“, odpovídá španělskému *tío*).

otras palabras de jerga (další slangové výrazy)

Jak již bylo řečeno, v poslední otázce dostali respondenti prostor, aby napsali další výrazy (pokud možno i s jejich spisovným protějškem), které v dotazníku nebyly a oni je používají. Otázka byla (stejně jako předchozí) otevřená, přesto se však našlo dost studentů, kteří si dali práci a napsali různé hovorové výrazy, které používají ve vztahu ke studiu, ale i volnému času.

Byla to například:

substantiva - *botellón* (alkoholová sešlost pod širým nebem), *tío*, *mae*, *parcero* (kamarád), *chamba* (práce), *resaltador* (zvýrazňovač), *materia* (školní předmět), *juernes* (čtvrtek, po němž nenásleduje škola), *tostón* (nudný předmět, přednáška), *cafelillo* (deminutivum od *café*), *pelota* (student, který pochlebuje učiteli), dále také zkrácená slova *compa* (*compañero* – spolužák), *biblio* (biblioteca – knihovna), *cafe* (cafetería – kavárna), *perfe* (*perfecto* – skvělý)

slovesa – *chambear* (pracovat)

slovní spojení – *ir a tomar una caña* (jít na pivo), *ser una piña* (*ser una pena* – škoda), *texto infumable* (velmi těžký k pochopení), *asignatura maría* (velmi jednoduchý předmět)

příslovce – *really* (z angličtiny: „opravdu“)

¹⁴³ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.^a edición (2014)*. [online]

7 Mechanismy tvoření slov studentského slangu

Dotazník si kladl za cíl předložit příklady některých výrazů, které skuteční rodilí mluvčí užívají, na základě těchto odpovědí se nyní se podíváme na nejčastější způsoby, jakými slangové výrazy studentského prostředí vznikají. Tyto závěry pochopitelně nemůžeme zobecňovat, lze je považovat spíše za ilustrativní.

7.1 Tvoření nových slov

a) Odvozování

Nejvíce se projevilo odvozování příponové, čili sufixace, zejména následující přípony:

-ito, illo: pomocí těchto přípon vznikají zejména diminutiva, někdy také naznačují ironii či nadsázku (viz teoretická část), např. *cortito* (hloupoučký), *cerebrito* (mozeček), *nuevillo*, *pollito* (nováček, kuřátko), *cafelillo* (kafičko).

-ón: přidáním této přípony tvoříme naopak převážně augmentativa, zde např. *empollón*, *chancón* (student, který se hodně učí), dále, *pivón* / *pibón*, *bellezón*, *cañón* (vše pohledný chapek/dívka), *tostón*, *botellón*.

-ísimo: slouží k vytvoření absolutního superlativu, zde se projevila zejména u adjektiv označujících něco složitého: *jodidísimo*, *rudísimo*, *durísimo* nebo *mamadísimo*. *Facilísimo* naopak označuje něco velmi snadného.

-ada: *caballada*, *liada*, *cagada*

-azo: *bajonazo*, *copazo*

-ato/a: *novato*, *cubata*

Předponové odvozování, tedy prefixace, je v odpovědích zaznamenáno méně, objevily se přípony:

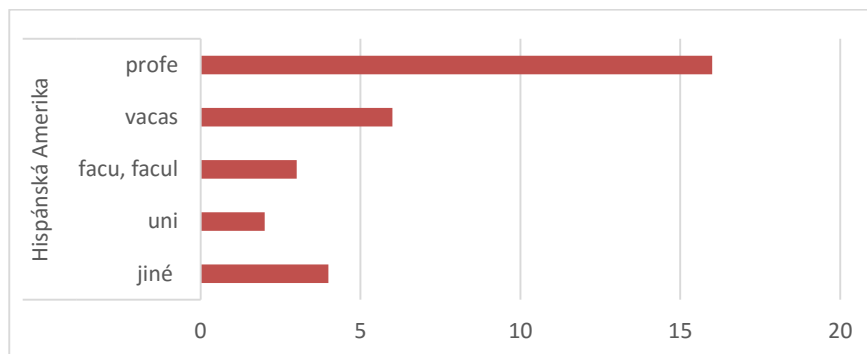
super-: *superlisto*

re-: *refácil*, *redifícil*

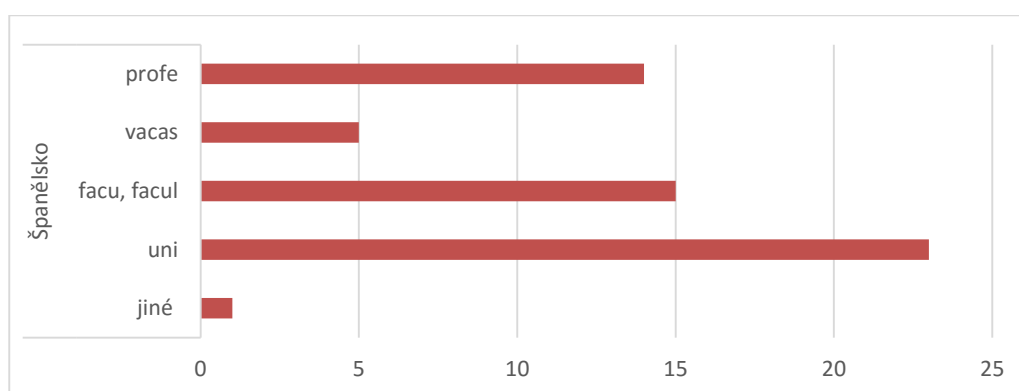
b) Zkracování

Projevilo se zkracování pomocí odtržení koncové části: *facu* nebo *facul* (*facultad*), *uni* (*universidad*), *cole* (*colegio*), *produ* (*producción*), *compu* (*computación*), *profe* (*profesor*), *boli* (*bolígrafo*), *compa* (*compañero*), *biblio* (*biblioteca*), *cafe* (*cafetería*), *perfe* (*perfecto*), tohoto způsobu se užívá jak ve Španělsku, tak i v Hispánské Americe. Zajímavé je, že zatímco

například se zkráceným *profe* se setkáme v obou oblastech, *facu* a *uni* se u hispanoamerických mluvčích téměř neobjevilo (viz obr. 9 a obr. 10).

Obr. 9: Zkracování Hispánská Amerika

Obr. 10: Zkracování Španělsko

Respondenti také uváděli zkratky zejména při označování konkrétních univerzit: *UGR*, *UNAM*, *TEC*, pro označení univerzity obecně pak *U* (případně *la U*) – takto odpovídali jen hispanoameričtí mluvčí. Zvláštním případem je substantivum *finde* z původních slov *fin de semana*, v tomto případě jde o univerbizaci, tedy proces, při kterém se z víceslovného pojmenování stane jednoslovné¹⁴⁴.

c) Skládání

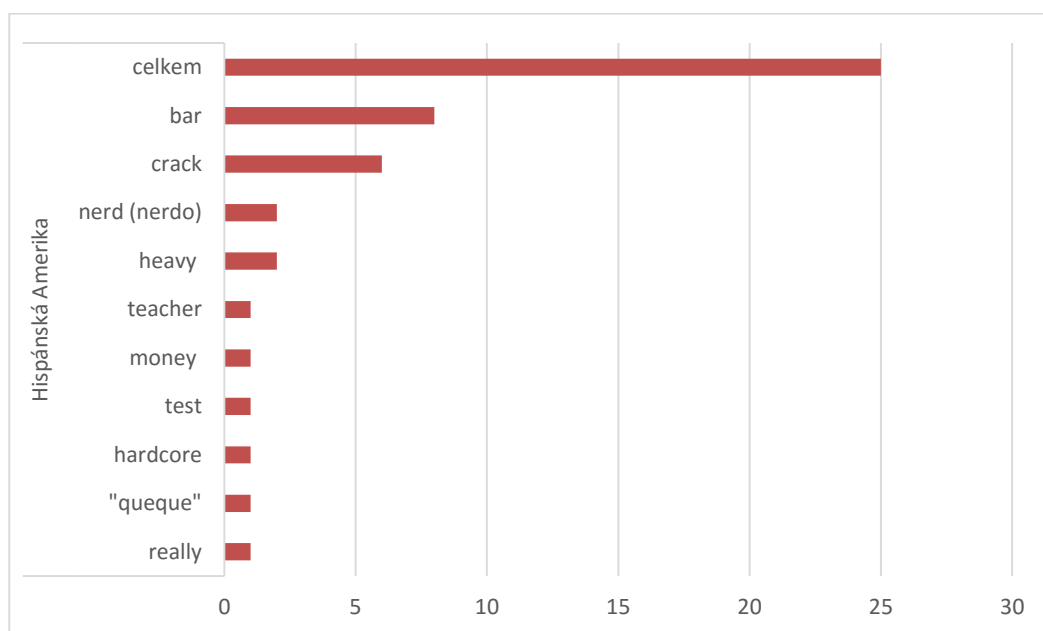
Tento způsob tvoření v podstatě nebyl zaznamenán, zmínit můžeme výraz *sabelotodo* (česky něco jako „všeználek“).

7.2 Přejímání z cizích jazyků

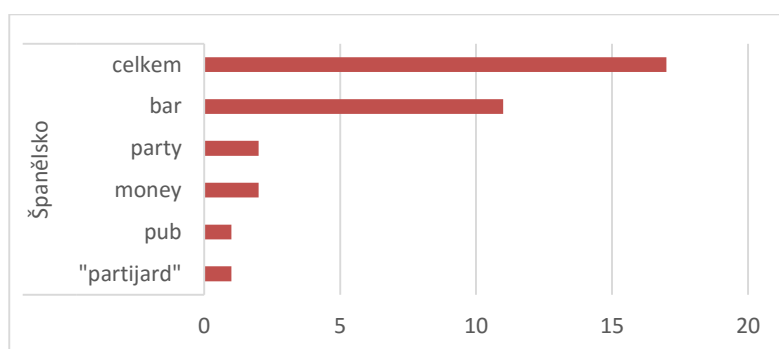
a) Anglický jazyk

¹⁴⁴ CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015, s. 121

Výrazy z angličtiny tvoří významnou část lexika mladých lidí a studentů, což se ukázalo i v tomto dotazníku, některé se užívají v nezměněné podobě: *teacher, heavy, hardcore, pub, party, money, bar, crack, candy, really, nerd(o)*, některé prošly fonetickou a grafickou změnou: *queue* (z angl. *cake*), *partijard* (*party hard*), objevily se také kombinace obou jazyků: *todo hardcore, súper heavy*. V Hispánské Americe byly anglicismy zaznamenány častěji než ve Španělsku, a to i přesto že hispanoamerických respondentů bylo jen necelých 32 % z celkového počtu (viz obr. 11 a obr. 12).

Obr. 11: Anglicismy Hispánská Amerika

Obr. 12: Anglicismy Španělsko

b) Indiánské jazyky

Pozůstatky z původních indiánských jazyků se týkají prakticky pouze Hispánské Ameriky, např. *chancón, guaro* (kečuánština), *picha* (mayština).

c) Francouzština

- *control, garita* (fr. *guérite*), *copar* (fr. *couper*)

7.3 Přenesená pojmenování

Užívání slov nebo slovních spojení v posunutém významu je ve slangu poměrně časté, nejinak je tomu ve španělském slangu mladých lidí, což potvrdil i náš dotazník.

- a) Metaforická pojmenování: *cerebro*, *cerebrín* („mozek“, chytrý člověk), *empanado* (*empanada* – „guláš“, zmatek v hlavě), *cabeza hueca* („dutá hlava“, nepřiliš chytrý člověk), *mostacilla* (*moztaca* – hořčičné semínko), *pollo* (kuře), *primíparo* (*primípara* – prvorodička) – všechny tři výrazy se užívají pro označení studenta prvního ročníku; *calvario* („kalvárie“, „utrpení“), *semana de tortura* (*tortura* – mučení) – obojí označuje zkouškové období
- b) Metonymická pojmenování nejsou tak častá, k posunu dochází na základě souvislosti: zde např. *química*, *física*, *filosofía y letras* (tedy například „chemie“ pro označení celé fakulty se zaměřením na chemické obory, *birome* (*Birome*® jako značka kuličkových per podle jejich vynálezce L. Biróa¹⁴⁵).

7.4 Frazémy

Byly zaznamenány zejména frazémy slovesné, nejčastěji s následujícími slovesy:

estar (být): *estar listo / volando / afilado* (být připravený), *estar mamando / en blanco / en nada / como las vacas* (nepřipravený), *estar sin un duro / sin blanca*, *estar pelado*, *estar a dos velas*, *estar limpio / tieso / pobre / misio* (bez peněz), *estar pedo / mamado / jumado / ciego / taja* (opilý)

tener (mít): *tener todo chupado* (být připravený), *no tener ni zorra / ni idea* (nevědět), *no tener pasta*, *no tener ni un duro / ni un pavo* (nemít peníze)

hacer (dělat): *hacer rabona / pellas / campana / novillos* (jít za školu), *hacer codos* („šprtát“)

saber (vědět): *saber al dedillo / de cabeza / de carrerilla / de paporreta / de pe a pa / a tope* (umět, znát z paměti)

ir (jít): *ir sobrado*, *ir con todo*, *ir a cachete* (být dobře připraven), *ir ciego / pedo / taja* (být opilý)

poner, ponerse (pustit se do, stát se): *ponerse ciego / tibio / pedo*, *ponerse hasta el lomo* (opít se), *poner codos* („šprtát“)

¹⁴⁵ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.ª edición (2014)*. [online]

ser (být): *ser experto* (umět, znát z paměti), *ser una piña* (být škoda)

faltar (chybět): *le faltan dos dedos de frente*, *le falta un hervor* (označení nepřiliš chytrého člověka)

Dalšími kombinacemi byly například: *pelarse la clase* (jít za školu), *hinchar codos* („šprtát“), *echar un vistazo*, *mirarlo por encima* („mrknout se“, moc se neučit), *pillarse una gorda* / *un pedo* / *una cogorza* (opít se).

Kromě všeho výše zmíněného se v odpovědích objevily také vulgarismy: *putada*, *puta*, *joder*, *mierda* jako výraz pro nechut, nepříjemnost nebo také něco těžkého (zkoušku apod.), lehce vulgární slova jako *imbécil*, *idiota* označují nepřiliš chytrého člověka. Spojení *de puta madre* se užívá pro označení něčeho skvělého. Vulgarismus *puto/a* se také užívá pro zesílení nějakého vyjádření: „No tener ni una puta idea.“

8 Závěr

V teoretické i praktické části jsme vycházeli z několika slovníků a příruček zaměřených na studentský slang, a předložili příklady slovní zásoby z různých oblastí studentského života. Některé výrazy uvedené ve slovnících se v odpovědích reálných mluvčích téměř neodrazily, naopak některá slova či slovní spojení, které respondenti uvedli do dotazníku, nebyla ve slovnících zaznamenána. Potvrdily se však zejména různé termíny specifické pouze v určité oblasti (např. *jalar* – hovorové sloveso užívané v Peru, v dotazníku se vyskytlo pouze v odpovědích peruánských mluvčích, *pipa* – adjektivum používané v Kostarice, opět potvrzeno odpověďmi v dotazníku).

Jedním z častých způsobů tvoření slov bylo odvozování, zejména pak sufixace (přípony *-ito*, *-illo*, *-ón*, *-ada*, *-azo*, *-ísimo* aj.), naopak prefixace se objevovala daleko méně, objevily se jen předpony *super-* a *re-*, dále zkracování (*profe*, *boli*, *facu*, *uni* a další); skládání se téměř neobjevilo. Předpokládali jsme také přejímání z jiných jazyků - vcelku očekávaně převažovaly výrazy z angličtiny jako *teacher*, *money*, *pub*, *party* atd.

V teoretické části jsme se zabývali také metaforickými pojmenováními a frazémy jako nedílnou součástí studentského slangu. Také tyto jevy se v našich výsledcích objevily. Přenesená pojmenování se hojně užívají pro označení osoby (*cerebrín*, *empanado*, *cabeza hueca*), ale také např. pro označení různých skutečností souvisejících se studiem (*calvario*, *semana de tortura*). Frazémů byla zaznamenána celá řada, označovaly jak různé školní činnosti (např. *hinchar codos* – „šprtát“), tak i mimoškolní skutečnosti (např. *ir ciego* – být opilý). Některé ustálené slovní obraty se shodují s příklady načerpanými ze slovníků, objevily se ale i další, které nebyly v literatuře zaznamenány. Rámec dotazníku nebyl omezen, a tak se v něm objevily také různé vulgarismy, které jsou pochopitelně součástí běžné mluvy mladých lidí, respektive studentů.

Již v rámci teoretické části byly nastíněny možné rozdíly v lexiku španělských a hispanoamerických mluvčích, a také tyto předpoklady byly v praktické části víceméně potvrzeny. U některých výrazů byly odlišnosti markantní, hlavně v případech, kdy se jednalo o specifický hispanoamerický výraz, který se ve Španělsku nepoužívá (např. *forro* – „tahák“). Ve slovní zásobě se potvrdil také vliv angličtiny na Hispánskou Ameriku, kde byl zaznamenán větší počet výrazů přejatých z angličtiny, a to i přesto, že hispanoamerických respondentů bylo mnohem méně. Rozdíly byly patrné například i ve tvorbě nových slov pomocí zkracování.

23 respondentů bylo starších 26 let, ostatní měli mezi 18 a 26 lety, žádné dramatické odlišnosti vzhledem k věku se ale neprokázaly. Nutno dodat, že se dotazník na rozdíly dané věkem nijak zvlášť nezaměřoval, nedají se tedy zcela vyloučit. Na druhou stranu jde ale stále o jednu generaci mladých lidí, slangové výrazivo tak zřejmě zůstává podobné.

Resumé (česky)

Předmětem práce je španělský studentský slang. V teoretické části byly nejprve vymezeny a charakterizovány dva základní pojmy, spisovný jazyk a nespisovné útvary, ke kterým právě slang spolu s argotem a profesní mluvou náleží. Jelikož se práce zaměřuje na španělský slang, byly zmíněny také rozdíly v chápání pojmů v české a španělské tradici. Dále se již práce zabývala konkrétně slangem. Zajímalo nás zejména lexikologické hledisko, tj. slovní zásoba a její obohacování (tvoření nových slov, přejímání z cizích jazyků), a také lexikální sémantika a frazeologie. Již v této části byly představeny některé příklady slov a slovních spojení ze slovníků, které se věnují španělskému studentskému slangu. V poslední podkapitole této části jsme zmínili existenci rozdílů mezi španělštinou na Pyrenejském poloostrově a španělštinou, kterou se mluví v Hispánské Americe, a pokusili se některá specifika přiblížit.

Následovala část praktická, kterou tvořil dotazníkový výzkum prováděný elektronickou formou. Cílem tohoto šetření bylo zejména získání příkladů slangových výrazů od reálných mluvčích a jejich srovnání se slovní zásobou uvedenou v odborné literatuře. Některé výrazy odpovídaly slovní zásobě uvedené ve slovnících, kromě toho se však objevily i další. Na základě odpovědí respondentů měla práce představit nejčastější způsoby tvoření slov v rámci studentského slangu, těmi se ukázaly být hlavně odvozování, zkracování, a přejímání z cizích jazyků. V odpovědích se objevovala také metaforická pojmenování a frazémy, ty nejčastější práce předkládá. Dalším záměrem bylo poukázání na odlišnosti ve studentském slangu ve Španělsku a Hispánské Americe dle odpovědí respondentů z obou oblastí. Přestože okruh respondentů byl omezený, do výzkumu se zapojili studenti z různých oblastí Španělska a Hispánské Ameriky, bylo tedy možné provést alespoň orientační srovnání. Odlišnosti se potvrdily, u hispanoamerických mluvčích jsme zaznamenali různé specifické výrazy, které se ve Španělsku nepoužívají, potvrdil se také vliv angličtiny.

Ačkoli zpočátku panovaly obavy z otevřených otázek (respondenti na ně nemuseli odpovídat, pokud nechtěli), mnoho dotázaných vypsalo více než jeden ekvivalent ke každému výrazu, otevřenost otázek tak pomohla získat širokou škálu výrazů, které studenti skutečně používají.

Není cílem stanovené závěry z konkrétního dotazníkového šetření zobecňovat, věřím však, že by práce mohla sloužit jako doplnění k již zpracovaným výzkumům a materiálům, které se této problematice věnují.

Resumen (en español)

La tesis se dedica a la jerga estudiantil española y consta de una parte teórica y otra práctica.

El objetivo principal de la primera parte ha sido describir y caracterizar el lenguaje formal y sobre todo el lenguaje coloquial al que pertenece la jerga. Hay que tener en cuenta que la terminología en checo y español es un poco diferente, por eso hemos definido los términos que suelen utilizar ambas lingüísticas. Después hemos hablado concretamente sobre la jerga estudiantil y hemos mencionado sus aspectos más importantes. El tema nos interesa sobre todo del punto de vista lexicológico, entonces nos hemos dedicado al vocabulario y a las maneras de enriquecer el vocabulario. Hemos nombrado los procesos básicos de la formación de palabras y los préstamos (palabras recibidas de las lenguas extranjeras). Luego hemos mencionado la metáfora como una de las bases de la jerga estudiantil y hemos definido un poco la fraseología. Además de las realidades generales hemos puesto en este capítulo algunos ejemplos concretos de la jerga estudiantil.

El último capítulo de la parte teórica trata de las particularidades de la jerga estudiantil en Hispanoamérica. Contamos con diferente historia y condiciones geográficas, entonces hemos hablado un poco sobre las lenguas indígenas, la influencia del inglés (gracias al contacto histórico y también contemporáneo con Estados Unidos) y sobre los préstamos de otras lenguas (francés, italiano, portugués).

En la parte práctica hemos intentado presentar algunos ejemplos del vocabulario de los hablantes para comparar estas expresiones con el léxico dado en los diccionarios. Algunos términos equivalen pero también hemos apuntado otros. A base de las respuestas hemos intentado presentar los mecanismos de la formación de palabras más frecuentes. Se aplica mucho la derivación (sobre todo la sufijación) y la abreviación. Aparecen también los préstamos, sobre todo las palabras recibidas de inglés. En las respuestas había muchas expresiones fraseológicas, metafóricas y los vulgarismos. El último objetivo de esta parte ha sido indicar las diferencias de la jerga estudiantil entre Hispanoamérica y España. El grupo de los respondentes ha sido limitado pero han participado los estudiantes de varias regiones de Hispanoamérica y España entonces sus respuestas se pueden comparar un poco. Sobre todo en Hispanoamérica hemos apuntado varios términos específicos los que en España no se usan, también se ha comprobado la influencia del inglés. Las respuestas han sido abiertas (voluntarias) pero en general los respondentes han puesto muchos términos y expresiones

coloquiales. Entonces las preguntas abiertas nos han ayudado a recibir varios términos que los estudiantes realmente utilizan.

Es obvio que estas conclusiones no se pueden generalizar, esta tesis solo intenta presentar algunos ejemplos del vocabulario de los estudiantes y quiere servir como una complementación de las investigaciones y tesis dedicadas a este tema.

Bibliografie

- BARCIA, Pedro Luis a Gabriela PAUER. *Diccionario fraseológico del habla argentina: frases, dichos y locuciones*. 2a ed. Buenos Aires: Emecé, 2010. ISBN 978-950-04-3224-5
- BARTOŠ, Lubomír. *Introducción al estudio del español en América*. Brno: Vydavatelství Masarykovy Univerzity, 1996. ISBN 80-210-1326-5
- BEČKA, Josef Václav. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0020-8
- CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny. 1, Jak se píše a jak se mluví*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2812-7
- ČECHOVÁ, Marie, Jan CHLOUPEK, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. ISBN 80-200-0020-8
- ČERNÝ, Jiří. *Morfología española*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, ISBN 978-80-244-2153-7
- Dictionnaires de francais. *Larousse* [online]. [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais>
- DOUBEK, Jiří. *Stručná česko-španělská frazeologie*. Praha: SPN, 1961.
- DUBSKÝ, Josef. *Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977.
- English Dictionary. *Cambridge Dictionaries Online* [online]. Cambridge: Cambridge University Press, 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english>
- GORDILLO, Luz Fernández. La lexicografía del español y el español hispanoamericano. *Andamios* [online]. 2014, **11**(26), 53-89 [cit. 2016-05-01]. ISSN 18700063. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sih&an=110224525&scope=site>
- HOFFMANNOVÁ, Jana. *Stylistika a--: současná situace stylistiky*. 1. vyd. Praha: Trizonia, 1997, ISBN 80-85573-67-9.
- HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1979.
- HUBÁČEK, Josef. *Učebnice stylistiky: pro posluchače pedagogických fakult, studenty učitelství v 1. -4. ročníku základní školy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987.

- HUGO, Jan, Markéta FIDLEROVÁ, Kateřina ADÁMKOVÁ a Zdeňka JURÁNKOVÁ. *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*. 2. rozšířené vyd. Praha: Maxdorf, 2006, ISBN 80-7345-098-4.
- LEOPOLDO, Sáez Godoy. Anglicismos en el español de Chile. *Atenea (Concepción)* [online]. 2005, (492), 171-177 [cit. 2016-05-01]. ISSN 07180462. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.4067/S0718-04622005000200010>
- MARIMÓN LLORCA, Carmen a María Isabel SANTAMARÍA PÉREZ. Procedimientos de creación léxica en el lenguaje juvenil universitario. *ELUA. Estudios de Lingüística* [online]. 2001, (15), 87-114 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.14198/ELUA2001.15.04>
- NOVOTNÁ, Markéta. *El anglicismo en la lengua española*. Brno, 2007. Vedoucí práce Hana Valíková
- !Oye wey!: slangová a hovorová americká španělština*. Brno: Lingea, 2012. ISBN 9788087471364
- PORTILLA, Mario. Etimologías del español americano. *Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica* [online]. 2014, **40**, 35-55 [cit. 2016-04-23]. ISSN 0377628X. Dostupné z: <http://revistas.ucr.ac.cr/index.php/filyling/article/view/19577/19664>
- ¿Qué pasa?: slovník slangu a hovorové španělštiny*. Brno: Lingea, 2011. ISBN 9788087471180.
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española. La 23.^a edición (2014)*. [online]. [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://dle.rae.es/?w=diccionario>
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Félix. Medios de comunicación y contracultura juvenil. *Círculo de lingüística aplicada a la comunicación (CLAC)* [online]. 2006, (25), 5-30 [cit. 2016-05-01]. ISSN 1576-4737. Dostupné z: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1976090>
- SÁNCHEZ CORRALES, Vítor Ml. a Neldys María RAMÍREZ VÁSQUEZ. Aspectos morfológicos y cambios de forma en la creación léxica de la jerga estudiantil de la Sede Guanacaste, Universidad de Costa Rica. *Káñina* [online]. 2008, **32**(2), 93-100 [cit. 2016-03-08]. ISSN 03780473. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&an=43898530&scope=site>
- SANMARTÍN SÁEZ, Julia. *Diccionario de argot*. Madrid: Espasa-Calpe, 2006. Léxicos. ISBN 8467021381.

SAVAIANO, Eugene a Lynn W WINGET. *Španělské idiomy: Modismos Españoles*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 9788025124819.

Přilohy

Příloha 1: Podoba dotazníku

¡Hola a todos!

Soy estudiante de filología española en la Universidad Carolina en Praga (República Checa) y necesitaría que me ayudaraís con mi trabajo final de carrera sobre la jerga estudiantil española. Esta encuesta es para los **hablantes nativos de español** (18 o más años) que estudian en las universidades o escuelas superiores en España o América Latina o estudiantes de Erasmus en la República Checa.

Cada pregunta consta de una palabra o locución formal (o estándar) y vosotros tenéis que escribir la palabra (una o más) coloquial que utilizáis (no hay que escribir todos términos que conocéis, solo los que **realmente** utilizáis) - por ejemplo "gafas - antiparras". Si utilizáis la palabra en su forma estándar, dejad la columna vacía, por favor.

Al final de la encuesta tenéis también un espacio para añadir otros términos (si os apetece).

¡Muchas gracias por participar!

Markéta Malinová

Tu edad

18-26

26 y más

Tu lugar de nacimiento (ciudad, país)

¿Dónde estudias ahora? (escuela, ciudad, país)

Tu rama de estudios

1. Nombres de los edificios y salones

universidad

facultad

aula

2. Denominación de la gente y de sus características (relacionado con estudios)

persona muy inteligente

persona no muy inteligente, tonta

persona que estudia mucho y siempre tiene las notas mejores

estudiante de primero

profesor en la universidad

diplomado

3. Nombres de las cosas, actividades y situaciones relacionadas con estudios

bolígrafo

apunte que se lleva oculto para copiar en examen

diploma

libro

no asistir a clase

error cometido

suspender

estudiar mucho y duro (para un examen)

estudiar poco (para un examen)

examen

conocer en profundidad

estar bien preparado (para un examen)

no saber nada, no estar preparado (para un examen)

vacaciones

período de exámenes

muy fácil (un examen, un ejercicio)

muy difícil (un examen, un ejercicio)

saber de memoria

4. Las realidades no reacionadas con estudios (tiempo libre, etc.)

no tener dinero

estar borracho

bar, taberna

emborracharse

fiesta

bebida alcohólica

dinero

fin de semana

palabra que expresa alegría (por ejemplo cool en inglés)

palabra que expresa disgusto

una chica guapa

un chico guapo

otras palabras coloquiales relacionadas con estudios (por ejemplo asignaturas), con el tiempo libre, etc. (palabra coloquial - palabra formal)